ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՅ համար, տարեկան 70 ղրշ. Վեցամսեայ 35 ղրշ. Եռամսեայ 20 ղրշ. — ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ համար, տարեկան 90 ղրշ. Վեցամսեայ 45 ղրշ. Եռամսեայ 25 ղրշ. — ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար, Տարեկան 25 ֆր. Վեցամսեայ 13 ֆր.:

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՂԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Է

ՁԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

ԾԱՂԻԿ

ԹԵՐԹԱԳԻՐ

"زاغيك" ارمنيجه يومى وسياسى غزه‌در

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ

Կալաթա, Գուրչունլու խան, թիւ 7

ՄԱԳԱԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն թղթակցութիւն պէտք է հակիրճ գրուած ըլլայ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն ետ չի տրուիր:

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK

Galata, Kourchounlou han, N. 7 Cons/ple.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՅ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

ԺԶ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 514 "ԾԱՂԻԿ» ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ 22 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1902 ՈՒՐԲԱԹ

ԳՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ԴԱՍԱԿԱՐԳԸ

ԳՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ԱՍՊԱՐԷԶԻՆ ՄԷՋ ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԻՒՆ ԿԱ՞Ց

Ամէնէն կարեւոր խնդիրները յաճախ ամէնէն աղայական թեթեւութեամբ մը է որ հրապարակ կը նետուին կարդ մը հրապարակագիրներու(?) կողմէ: Ցաւալի պարագայ մըն է զոր նոյն իսկ մենք, հրապարակագիրներս մատնանշելու հարկին ներքեւ կը գտնուինք, ատով հակազդեցութիւն մը յառաջ բերելու համար: Սահմանափակ չէ թիւը այն օրինակներուն, որոնք հրապարակագրի անուան ներքեւ եղած թեթեւութիւններու, միամտութիւններու եւ տղայութեանց ապացոյցները պիտի ըլլային: Այս մասին առանց ընդհանուր խօսքերու մէջ պտուտկելու ուղղակի ձեռք կ'առնենք խնդիր մը, որ կենսական է անոր համար, որ նոր սերունդէն ամբողջ կարեւոր հատուածի մը, գրագիրներո՛ւն կը պատկանի:

Խնդիրը ծագում առած է լրագրական հրատարակութենէ մը, որուն մէջ ըսուելէ վերջը թէ վաճառականի քով գրագրութիւնը բան մըն է որ «ոչ կ'երկննայ, ոչ կը կարճնայ», տեսակ մը հրաւէր կը կարդացուի որպէս զի դպրոցէ նոր ելլողներ ժամ.տախտէ փախչելու պէս հեռու մնան վաճառականի գրագիր ըլլալէ: Կը զարմանանք որ, կարգ մը տղաք ինչ մեծ յարմարութիւն մը ունին խոշոր վճիռներ տալու, առանց երբէք անդրադառնալու այն բարդ ու բազմակողմանի հանգամանքին վրայ, զոր իրենց վճիռներուն հետ առընչութիւն ունեցող խնդիրները կրնան ունենալ:

Վաճառականներու քով գրագրութիւն ընողները առանձին դասակարգ մը կը կազմեն ամէն համայնքի մէջ եւ իրենց մասնակցութեան բաժինը ունին ամէն համայնքի առեւտրական կեանքին մէջ. ինչպէս չէք արգահատիր իրրեւ թէ հրապարակագրի մը մտքի զարգացման աստիճանին վրայ, երբ անիկա կ'ելլէ ըսելու թէ աղէկ բան չէ գրագրութիւնը. գրագրութիւն մի՛ ընէք: Այս խօսքերը կը մատնեն իրենց հեղինակին բացարձակ տգիտութիւնը ընկերութեան մը կեանքը կազմող զանազան կողմերու մասին, որոնց ամէնէն կարեւորներէն է առեւտրականը: Վաճառականի քով գրագրութիւնը կը նշանակէ դպրոց մը, աշակերտութիւն մը առեւտրական կեանքի մէջ, ուր յառաջ երթալու համար միջոցը չէ որ կը պակսի, բաւական է որ մարդ սիրտը մը դրած ըլլայ գործին եւ յետոյ իր յառաջ երթալու մասին ջանք չէ խնայած: Կեանքի մէջ յաջողիլը, յառաջադիմելն ալ իր աստիճանները ունի, որոնց իւրաքանչիւրը կոխելով պէտք է բարձրանայ մարդս: Վաճառական մը ըլլալու համար, ամէնէն մեծ ժառանգներու յոյսերը ունեցողն ալ պէտք է վաճառատան մը մէջ ծառայած ըլլայ, ուսանելու, ուսումնասիրելու համար թէ ինչ է վաճառականութիւնը, որո՞նք են անոր յաջողութեան գաղտնիքները, ի՞նչ կարողութիւններ է որ կը պահանջուին. եւ այս բոլորը, երիտասարդ մը որ կ'ուզէ վաճառական ըլլալ, առիթը ունի սորվելու, վաճառատան մը մէջ գրագիր ըլլալով:

Մէկ քանի տարիներէ ի վեր վաճառականական ասպարէզին մէջ աշխատող երիտասարդ մը, Մանզուումեի Էֆֆէար Թերթին 477 թուով հրատարակած մէկ յօդուածին առթիւ, ուր գլխաւորաբար կը չեշտուէր սա գաղափարը թէ գրագրութիւնը զբաղում մըն է որ «ոչ կ'երկննայ, ոչ կը կարճնայ», իր դիտողութիւնները ըրած է մեզ, որոնցմէ մասեր կը փութանք հրատարակութեան տալ, զանոնք յանձնարարելով երիտասարդներու, որոնք կ'ուզեն գրագրութեան ասպարէզը ընդգրկել:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

* * *

. . . Մանզուումեի յօդուածագիր մը կը գրէ թէ գրագիրները զուտ են, կրնայ ըլլալ: Ինչ, կը կարծէ թէ գրագրութիւնը ասպարէզ մըն է, միշտ ապրուստի ապահով միջոց մը. ոչ երբէք, ցանցառ բացառութիւն մը միայն այդպէս նկատած է զայն, եւ ան ալ ո՞վ գիտէ բաղդին ո՞ր խաղերուն զոհ գացած ըլլալնուն համար գրագրութեան մէջ մնացած են:

Թող վստահ ըլլայ թէ գրագրութիւնը ասպարէզ մը չէ, ոչ ալ ապահով ապագայ մը. այլ մի՛միայն apprentissageի շրջան մըն է, ուր իւրաքանչիւր գրագիր իբր աշկերտ (apprenti) պիտի աշխատի միշտ իր մտքի զարգացման պակասը լեցնելու, առուտուր սորվելու, վաճառականութեան ամենակարեւոր սկզբունքները ճանչնալու, անոր օրէնքներուն ծանօթանալու, լեզուներու մէջ ունեցած թերին մասամբ լրացնելու, գործ սորվելու համար. այս ամէնուն անհրաժեշտօրէն պէտք ունի, ոչ թէ անպատճառ առուտուրով ապրելու սահմանուած ըլլալու, այլ պարզապէս գործնական եւ ողջմիտ մարդ ըլլալու համար. միտքը ատով միայն կրնայ բացուիլ, եթէ ոչ հիմակուան դպրոցի ընթացաւարտներուն վիճակը խեղճուկրակին գործն է, մտքերնին՝ սահմանափակ, յիշողութիւնին՝ տկարացած, զարգացումին՝ մակերեսութիւնն եւ այս ամէնուն համար, խեղճ եղբայրներս չէ որ դատապարտելի են:

Այսպէս նկատելով որ մեր ամէն հայնք սոխրուած է գոյութեան մնտեսական պայքար մը մղելու եւ նկատելով որ մեր վարժարանները համեմատաբար խեղճուկ արդիւնք մը ցոյց տալու վրայ են, այդ apprentissageի շրջանը մեր պատանիներուն համար անհրաժեշտ է. ամօ՛թ բան է վարժարաններ ունենալը, արգահատելի բան է ուսանող ըլլալը, ծիծաղելի բան է զարգացման հետամուտ ըլլալը. քանի որ ասոնք գովելի պարագաներ են, պիտի խնդրեմ ուրեմն, «Մանզուումէ»ի խմբագրէն . . . որպէս զի հաճի ետ առնել այն խղճալի վիճակը որով գրագիրներու խուռն բազմութիւնը իրեն ծիծաղի նիւթ մը ընելու չէր քաշուած: Ընդհակառակը, կը մաղթեմ որ այդ apprentiները շատնան եւ չնմանին երբեք մեր վարժարանի ընթացաւարտներուն. եւ արդէն այս վերջիններուն ալ չեն նմանիր յաճախ, որովհետեւ գործնական կեանքի մէջ ուսուցումները դիւրին են եւ հոն պատանին կ'օգտուի ամէն բանէ, գիտակից կ'ըլլայ իր ապագան շօշափող այն կենսական խնդիրներուն, որոնց ցայն վայր անդիտակ էր:

Գրագիրներու վիճակը խղճալի կը նկատէ յօդուածագիր պարոնը, պատահարար իրենց վիճակուած «բաթոն»ին նկարագրին համեմատութեամբ. ասոնք ալ խնդիրներ են որոնց մասին դիւրին չէ վճիռ արձակել. գրագիրներու հանդէպ «բաթոն»ներու ընթացքը կրնայ իրաւացի ըլլալ կամ ոչ, պարագան գիտէ. գրագրին ընթացքէն, անոր՝ ինքզինքը սիրցնելու առիթանէն կախում ունի «բաթոն»էն յարգանաց եւ գնահատման արժանանալը: Անցած են այն վաղեմի ընթացքները, որոնց մասին թերեւս ըլլայ իր ակնարկութիւնը, կամ թէ խիստ աննշան մասով մը գոյութիւն ունին հիմայ անոնք՝ առեւտրական հրապարակին վրայ. հիմայ, «բաթոն» ու գրագիր իրենց յարաբերական դիրքը ու պաշտօնը ունին, միշտ քաղաքավարական յարգանքով: Թէ՛ գրագիր, թէ «բաթոն» իրենց գծուած պարտականութիւնը ունին, միեւնոյն հոգածութեամբ, այն վաճառատան մէջ, որուն շահուն համար համախոհ եւ համախորհուրդ կ'աշխատակցին.—Ասանկով միայն գրագիր մը կը յաջողի ճշմարիտ զարգացում մը ունենալ, համայնակողմանի հմտութեան պաշար մը ամփոփել յինքն, այնքան առեւտուրի սկզբունքներուն, յարակից գործողութիւններուն եւ թղթակցութեանց այլազան կերպերուն, որքան այն գործին նկատմամբ, որուն շահերուն աշխատող եղած է:

Այսօրինակ առումով գրագրութիւնը գերիվեր է կարծուած վիճակներէն եւ ապահովաբար կրնայ տարբեր տարբեր ասպարէզներու առաջնորդել գրագիրը. իսկ կը պատահի երբեմն որ գրագիրը վաճառատան մէկ կարեւոր անդամը կը դառնայ տակաւ, շահակից մը իր «բաթոն»ին. կ'երեւայ թէ ասոնք ոչինչ կ'արժեն լաչս «Մանզուումէ»ի յօդուածագրին կամ աւելի ճիշդ, ասոնց անգիտակ ըլլալուն համար մինչեւ հոն թափանցել չէ կարողացած. անգիտակ ըլլալը արգահատելի չեմ նկատեր ոչ ես, ոչ ալ՝ ուրիշներ. իսկ բանի մը անգիտակ ըլլալով, անոր մասին վճիռ արձակելը ոչ միայն արգահատելի այլ եւ . . . ծիծաղելի կը նկատեմ ես ալ, ամէնքն ալ:

ԳՐԱԳԻՐ ՄԸ

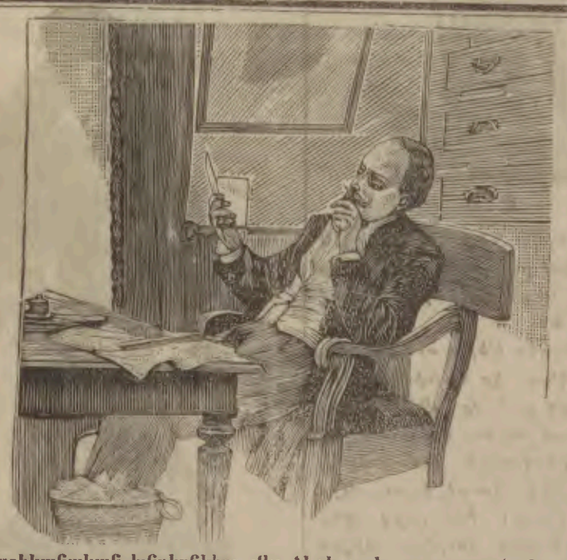

—Ոստիկանական խնդիրներու մէջ ձեզի չափ յառաջացած մարդիկ պէտք է գիտնան ատիկա:

[88] ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ՇՈԳԵԿԱՌՔԻՆ ՈՃԻՐԸ

(ՊՍՏԵՐԱԶԱՐԴ ԹԵՐԹՈՆ «ԾԱՂԻԿ»Ի)

Ժ.

—Զէ՛: Այս առտու իմացայ որ քանի մը օրէ ի վեր միայն կը բնակի հոն: Բայց ինչո՞ւ համար իր սիրային արարքները այնքան սարսռելի պանդոկի մը մէջ կը ծածկէ: Ահա՛ խնդիրը:

Թրխմբ ս պզտիկ սարսուռ մը զգաց, նոյն բանը եղաւ նաեւ Բիվօլօի համար:

—Արդեօք կասկած մը ունի՞ք:

Ոստիկանութեան գոմիսէրը ժըպտեցաւ:

—Ոստիկանական խնդիրներու մէջ ձեզի չափ յառաջացած մարդիկ պէ՛տք է գիտնան ատիկա:

Թրխմբ եւ Բիվօլօ իրենց մտածումները փոխանակեցին նայուածքով մը:

Յետոյ Բիվօլօ սկսաւ խօսիլ.—

—Անկեղծութի՛ւն: Ինչ որ կը տարակուսինք, պիտի ըսենք ձեզի, պարոն: Բայց, կանխաւ, կը խնդրենք ձեզմէ որ տեղեկութիւններ հաւաքելու մասին մեր հետեւած ուղղութեան դիտողութիւններ չընէք, եւ, երբ ամէն բան գիտնաք, ո՛չ մէկուն, մանաւանդ Շամպիին չյանձնէք մեր տանձնած գործը:

Ոստիկանապետը որ շատոնց գիտէր թէ երկու ընկերները հակառակութիւն ունին զէր Շամպիին դէմ, սկսաւ խնդալ եւ պատասխանեց.—

—Շա՛տ աղէկ: Գիտէք թէ մեծապէս գնահատած եմ միշտ ձեր ծառայութիւնները . . .

Բիվօլօ գրպանէն տետրակ մը հանեց, իր արձանագրութեանց տետրակը, քանի մը վայրկեան թղթատեց զայն եւ յետոյ գլուխը վեր առաւ:

—Բիէռ Լանժրվէնի դիմագծութեան նկարագրութիւնը ճիշդ այն մարդունն է զոր կը փնտռենք մենք եւ որ կասկածելի է, կամ գոնէ իր ընթացքը շատ յատակ չ'երեւար մեզ, այս գողութեան ու ոճրագործութեան խնդրին մէջ . . .

—Անո՞ւնը:

—Լիւպէրսաք:

Ոստիկանապետը պահ մը իր յիշողութեան խորհուրդ հարցուց, բայց այդ անունը, անտարակոյս բան մը չընաւ իրեն, որովհետեւ, անմիջապէս նշան ըրաւ Բիվօլօի որպէս զի շարունակէ խօսքը:

—Արդէն գիտէինք թէ, Լիւպէրսաք յարաբերութիւններ ունի Թէռնուտի հետ, բայց չէինք կրնար կասկածել թէ դրամատիրոջ կնկան հոմանին է ան:

—Բայց պատճառ մը ունէի՞ք լրտեսելու այդ Լիւպէրսաքը, ինչ բան կասկած արթնցուցած էր ձեր մէջ թէ այդ մարդը կրնայ մասնակցութիւն մը ունենալ Պրինեօլէի սպանութեան մէջ:

—Ատիկա բացատրել՝ շատ դժուար պիտի ըլլար, պարոն: Պատճառ՝ չունինք: Բայց, ոստիկանական գործերու մէջ, երբեք պատահած չէ որ բաղդին երթաք սանկ, առանց տրամաբանութեան:

—Շատ անգամ:

—Եւ չէ՞ պատահած նաեւ որ արդիւնքը զոհացուցիչ ըլլայ:

—Ցաճախ:

—Է՛հ, ճիշդ ա՛յդպէս յառաջացանք այս խնդրին մէջ: Պէժոի վրայ տեղեկութիւն առնելով նախ, հետզհետէ անոր ընկերոջ Պրինեօլէի վրայ տեղեկութիւններ առինք:

Ոստիկանապետը ուշադրութեան շարժում մը ըրաւ:

—Պրինեօլէ դէշ մարդ մը չէր, բայց կինը որ քիչ մը աշխարհիկ ըլլալ կը փափաքէր, ծանր ծախքերու կ'ուզէր ենթարկել իր ամուսինը եւ զայն պարտքերու կը դատապարտէր: Տիկ. Պրինեօլէի նկատմամբ մեղի ըսուածները այնքան հետաքրքրական էին որ փափաքեցանք տեսնել զայն: Որովհետեւ մեզի համար բացայայտ էր թէ, անիկա մեծ ազդեցութիւն մը ունեցած է իր էրկանը մտաւորական վիճակին վրայ քանի որ ան խենթի պէս կը սիրէր իր կինը: Սիրուն, յաւառ կին մը ինչե՞ր չի կրնար ընել տկար մարդու մը . . .

(Շարունակելի)

ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ

ԾՈՎԱՅԻՆ ՏՈՒԱՄՆԵՐ

Ա.

Մեծ ու վիթխարի չոգենաւներուն առթած ապահովութիւնը չատ լաւ գիտեն ամէն անոնք որոնք ճամբորդած են ծովու վրայ: Այն հսկայ շրջենաւներուն լայն ու ընդարձակ սրահները, հաստատուն շինուածքը անանկ կարծել կու տան պահ մը թէ, ո՛ եւ է վտանգէ ղերծ են անոնք, մանաւանդ երբ խնդիրը անդրովկիանեան ճեպընթաց ահագին նաւերուն եւ պատերազմական ամրակուռ զրահաւորներուն վրայ է:

Ասիկա բոլորովին սխալ չէ: Որովհետեւ, անուրանալի է թէ նաւային ճարտարագէտներու հետզհետէ աւելի կատարելագործեալ գրութիւններուն շնորհիւ նաւային արկածներուն ու վտանգներուն տեղի տուող թերութիւնները եւ պատճառները կը նուազին: Ծովուն կորուստները այսօր 1 առ 119 համեմատութեան իջած են, ինչ որ շատ չնչին բան մը ըսել է: Բայց այս ամէնքը, դժբաղդաբար, չեն ապացուցաներ թէ նաւային արկածները դադրած են բոլորովին գոյութիւն ունենալէ: Վա՛յ, եթէ, ուղղութեան սխալանք մը պատահի կամ սոսկալի փոթորիկ մը պաշարէ նաւը... Իրապէս նաւային արկածներու ամէնէն յաճախադէպ պատճառն է անուշադրութիւնը: Ատոր պատճառաւ կորսուած են ու պիտի կորսուին դեռ, հազարաւոր նաւեր: Քսերքսէսի հրամայ նաւատորմէն, որ Հելլեսպոնդոսի առջեւ ջախջախուեցաւ, մինչեւ «Ռուսիա» նաւը որ Հռենոսի բերանը ընկղմեցաւ, քանի՞ նաւեր ինկած են ժայռերու վրայ խորտակուած:

★

«Սիմիյանդ» մարտանաւը, ժիւկան նաւապետին հրամանատարութեամբ 1855 փետր. 1ին մեկնած էր Թուլոնէն: Իր 300 նաւաստիներէն զատ մէջը ունէր նաեւ 400 մարդիկ, որոնք պատերազմի մը կ'երթային: Բայց մեկնումին հետեւեալ օրը Պոնիֆաչիոի հրուանդանին դէմ խորտակուեցաւ:

Բայց ինչո՞ւ:

Կարելի չէ գիտնալ, որովհետեւ մէջը գտնուող 700 հոգիներէն եւ ոչ մէկը ազատած էր ահեղի արկածէն: Քիչ չատ համոզիչ պատմութիւն մը կայ սակայն այդ մասին, պատմութիւն մը զոր ըրած են նոյն ծովերքներու ձկնորսներէն ոմանք: Փետր. 15ի առտուն նաւը, սոսկալի փոթորիկէ մը քշուած, իր ճամբէն քանի մը մղոն դէպի արեւելք կ'իյնայ: Նաւապետը տեսնելով որ չափազանց մօտեցած են Սարտէնեայի, ու վախնալով որ չըլլայ թէ այն տեղի ժայռերուն վրայ իյնայ, ինքն իսկ կ'որոշէ խրիլ Պոնիֆաչիոի առջեւ:

Սխա՛լ: Որովհետեւ, այդ միջոցաւ կրնար ազատիլ նաւը եթէ օգը հանդարտ ըլլար, մինչդեռ այն օրը Պոնիֆաչիոի հրուանդանին առջեւ ալ սոսկալի էր փոթորիկը: Նաւապետը այդ վիճակը տեսնելուն, սարսափեցաւ, բայց եղածը եղած էր, ա՛լ անկարելի էր փախչիլ: Նաւը այլեւս խաղալիքը եղած էր ամէնի ալիքներուն, եւ քիչ վերջը չրջեցաւ ու անյայտացաւ:

Քիչ վերջը, Լավէծծի կղզիին ծայրը տեսնուեցաւ փայտի ահագին կոյտ մը:—«Սէմիյանդ»ին բեկորներն էին:

★

Փոթորիկի ատեն ընկղմիլ՝ գոնէ դիւրահասկնալի է, բայց ընկղմիլ անանկ ատեն մը ուր ծովը իր կատարեալ անդորրութեան մէջ կը գտնուի, ամենէն սոսկալին է թերեւս դժբաղդութիւններուն:

Եւ սակայն պատահա՛ծ է:

«Տրիւմֆնտ Քասթրլ» անգլիական շոգենաւը, 290 հոգի ունենալով իր մէջ, Հարաւային Ափրիկէէն մեկնած էր ու Լոնտոն կ'երթար: Յունիս 6ին, կէս օրէն վերջ, հանդէս մը տրուեցաւ նաւուն մէջ: Կիները, տղաքը, անկարագրելի ուրախութեամբ մը կ'երգէին ու կը պարէին: Հանդէսը տեւեց 10 ժամ: Մինչոց մը նաւապետը հեռուն փարոս մը նշմարեց եւ զայն կարծեց Ուէյտան կղզիին փարոսը: Բայց, մոռացեր լեռոյ, ինչպէս կրնայ ըլլալ, սխա՛լ մը կայ ասոր մէջ: Իրաւունք ունէր: Իսկոյն սոսկալի ձայն մը լսուեցաւ: Նաւապետը հասկցաւ: Նաւը խրած էր: Օգնութիւն, աղաղակ, օգուտ չունեցան: Հետեւեալ առտուն երեք հոգիներ միայն ողջ մնացած էին, տախտակները գըրկած:

ՍԱ՛ՂՋԻԿՆԵ՞ՐԸ, ԻՐԱ՛Ի ՈՐ ՁԱՐ ԵՆ

Մեր խե՛ղճ ուսուցիչները: Ամէն օր գլխուն մէկ մէկ փորձանք կայ, ամէն օր ծեծ կ'ուտեն (աւելորդ է ըսել՝ առանց փայտի): Գրեթէ ամէնն ալ դրամական տագնապէ կը տառապին. Թաղականներուն վրայ քանի մը ամսական անպատճառ առնելիք ունին: Կարծես այս ամէնը չեն բաւեր եւ միշտ նոր փորձանքներ ալ կը ստեղծենք անոնց համար: Այս անգամ ուսուցիչի մը գլխուն փորձանք բերողը նոյնիսկ անոր աշակերտները եղած են, այնպէս որ խեղճ քիչ մնացեր է որ իր ամսական քանի մը ղրուշէն ալ պիտի ըլլայ եղեր:

Պոլսոյ արուարձաններէն մէկուն Թաղային վարժարանին մէջ, ղրոյց կը պտտի թէ՝ ուսուցիչը . . . իր աշակերտուհիներուն,—որոնց ամէնուն մեծին տարիքը 15ը չ'անցնիր—միշտ աչք կ'ունէ եղեր: Դպրոցին մէջ ամէնէն բերանը կ'ինայ այս բանը: Վերջապէս հոգաբարձուներուն ականջն ալ կը հասնի խնդիրը, որոնք քննութեան կը ձեռնարկեն: Իրենցմէ մէկը, ուրիշի մը ընկերակցութեամբ քանի մը ժամեր այս խնդրին ստուգումովը անցընելէ ետք՝ ամբողջ օր մըն ալ ատոր կը զոհէ: Հոգաբարձուները՝ զայրացած՝ ինչպէս վերը ըսինք, կը պատրաստուին ուսուցչին երթաս բարովը կոխել եւ սեղանին առջեւը կ'անցնին անոր առնելիքները հաշուելու: Այսպէսով խեղճ մարդը իր մինչեւ այսօր ստացած խեղճուկ դուսարն ալ պիտի կորսնցնէր եւ գուցէ մինչեւ առաջիկայ դպրոցական տարեմուտն ալ պարապ պտտէր: Չէ՞ մի որ չատ հաղուագէպ պարագայ մըն է տարուցն մէջտեղը վարժարանի մը մէջ նոր ուսուցիչ մը պաշտօնի կոչելը: Եւ այնչափ ալ—փառք Աստուծոյ—ուսուցիչ ունինք որ, ո՞վ կրնայ ապահովել որ եթէ մէկը պէտք ալ ըլլայ, չիտակ ասոր պիտի դիմեն, այս ուսուցիչին որ, իր կարողութիւններովն ալ չի փայլիր արդէն:

Հոգաբարձուներէն մէկը տղաքը մէկիկ մէկիկ կը հարցաքննէ, որոնք պատած ղրոյցը կը հաստատեն. «Այո, մեր վարժապետը աղջիկներուն աչք կ'ընէ կոր»: Բայց վերջապէս մէջտեղ կ'ելլէ թէ՝ տղաքը՝ դժգոհ իրենց ուսուցչէն, «որ ինք բան մը չի գիտեր, ինչպէս ուրիշներուն պիտի սորվեցընէ», միաբաներ են եւ այդպիսի լուր մը հնարեր, որով պիտի կարենային այդ ուսուցիչը գլխուն նետել եւ անոր տեղ ուրիշ մը բերել տալ: Պէտք է ըսեմ նաեւ թէ այդ տղաքը ամէնքն ալ պզտիկ չարաճճիներ են, չհասած դեռ պատանեկութեան տարիքին:

Իսկ իրենց վարժապետի մասին վերի այդ սուտ լուրը հնարողները նոյն ինքն աղջիկներն են եղեր: Ի՞նչպէս չըսել ուրեմն, սա աղջիկնե՛րը, իրա՛ւ որ չար են:

Ա. Մ.

ԿԵԱՆՔԸ ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ ՄԷՋ

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՆ ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐԸ

Անկեղծարար հարկ է ըսել թէ տեղացին ընդհանրապէս թէեւ անփոյթ է թաղային գործերուն, եւ ինքնահաւէր չի նուիրեր իր դրամը ո՛ եւ է բարեգործական նպատակի. բայց երբ իրեն դիմեն պաշտօնապէս ու յիշեցնեն պարտաւորութիւնը եւ անհրաժեշտ պէտքը, սիրայօժար կու տայ իր նուէրը:

Առաջնորդ Սրբազանը կը ջանայ անընդհատ եկեղեցւոյն կալուածները բազմացնել, որոնք օր մը պիտի կրնան փափաքելի բարեկարգութիւնը հաստատել վարժարանին մէջ: Ամէն յաջողութեան կենսական ջիղը դրամն է, եւ երբ ներկայ Առաջնորդը զայն կ'երաշխաւորէ, յաջորդ մը պիտի կրնայ հեշտիւ իրագործել դպրոցներու բարձրացումին փափաքը:

Գեր. Առաջնորդը հակառակ իր տարիներու բեռին, կը շրջի ամէն գիւղ, կը մտնէ ամէն տուն, կը խօսի ու կը յորդորէ, եւ վերջապէս ժողովրդային նուէրները կը միանան ու եկեղեցին կ'ունենայ նոր կալուած մը:

Այս կերպով, ահա՛, եկեղեցին կամ թաղը ունի 20է աւելի հասոյթի աղբիւրներ: Երկաթուղւոյ կայարանին վրայ բարձրագիր շինուած է պանդոկ

ՍԻՐԱԳԻՐ ՄԸ

—Ոստիկանական խնդիրներու մէջ ձեզի չափ յառաջացած մարդիկ պէ՛տք է գիտնան ատիկա:

—Ինչպէս կ'ուզէք, պարոն, բայց ինչ մեծ համբաւ ունիք դուք ոստիկանական գործերու մէջ, երբեք պատահած չէ որ բաղդին երթաք սանկ, առանց տրամաբանութեան:

—Շատ անգամ:

—Եւ չէ՞ պատահած նաեւ որ արդիւնքը զոհացուցիչ ըլլայ:

—Ցաճախ:

—Է՛հ, ճիշդ ա՛յդպէս յառաջացանք այս խնդրին մէջ: Պէժոի վրայ տեղեկութիւն առնելով նախ, հետզհետէ անոր ընկերոջ Պրինեօլէի վրայ տեղեկութիւններ առինք:

Ոստիկանապետը ուշադրութեան շարժում մը ըրաւ:

—Պրինեօլէ դէշ մարդ մը չէր, բայց կինը որ քիչ մը աշխարհիկ ըլլալ կը փափաքէր, ծանր ծախքերու կ'ուզէր ենթարկել իր ամուսինը եւ զայն պարտքերու կը դատապարտէր: Տիկ. Պրինեօլէի նկատմամբ մեզի ըսուածները այնքան հետաքրքրական էին որ փափաքեցանք տեսնել զայն: Որովհետեւ մեզի համար բացայայտ էր թէ, անիկա մեծ ազդեցութիւն մը ունեցած է իր էրկանը մտաւորական վիճակին վրայ քանի որ ան խենթի պէս կը սիրէր իր կինը: Սիրուն, յաւառ կին մը ինչե՞ր չի կրնար ընել տկար մարդու մը . . .

(Շարունակելի)

մը 1500 լիրայով, ամսական վարձքն է 4 լիրայ։

Եկեղեցւոյ կից շինուած է փուռ մը. որ ունի իր ուրոյն խնամակալութիւնը, որուն պաշտօնն է հաւաքել ու պահպանել հասոյթը, որպէս զի օր մը յաջողին այդ հասոյթով միայն, երկսեռ վարժարանները նորոգել եւ ընդարձակել։

Խնամակալութիւնը ինքը կը վարէ գործը, այսինքն իր հաշւոյն գործաւորներ վարձած է, որոնք կ'աշխատին։ Ցաճախորդները իրենց հաշիւը խնամակալութեան հետ կը կարգադրեն, որ այսօր 1500 լիրայէ աւելի պահանջք ունի ժողովրդեան վրայ։

Փուռի խնամակալութիւնը իր շահէն ամսական 500 ղրշ. միայն կը վճարէ ի հաշիւ երկսեռ նախակրթարանաց եւ աւելին կը յատկացնէ փուռին։

Մասնախնամքը, սակայն, կազմալուծուած կերպարանք մը ունի իրականին մէջ. երկու անգամ միայն կը վարեն գործը, եռանդը պակսած է մասնախմբին անդամոց մէջ, եւ եթէ այսպէս շարունակուի, զոհացուցիչ արդիւնք կարելի չէ յուսալ։

Մանաւանդ երբ երկու մարդիկ միայն կը վարեն գործը, բնականաբար կրնան տեղի ունենալ աննպաստ եւ ապօրինի անօրինութիւններ, ինչպէս եւ շահասիրական ձգտումներ։ Նիկոմիդացին անվստահութիւն մը ցոյց կու տայ մասնախմբին նկատմամբ։

Զօրաւոր համեմատութիւն մը ստացած է ներկայ աննպաստ վիճակը եւ անմիջական կարգադրութեան մը կը սպասուի ակնդէտ։

Փուռին մէջ աշխատողներ քաջալերուած հակողներու թոյլ ընթացքէն սկսած են անհաճոյ վարմունք մը ցոյց տալ յաճախորդներուն հանդէպ, եւ այս պատճառաւ շահը զգալապէս նուազած է։

Գալիլի է, անշուշտ, Նիկոմիդիացւոյն հասութաբեր աղբիւր մը աւելի ունենալու տենչն ու յաջողութիւնը, բայց նախընտրելի է, մանաւանդ, զայն շահագործելու եղանակը գիտնալ եւ իմաստուն անտեսութեամբ գործել։

Հայոց դերեզմանատան արեւելեան եւ հարաւային կողմերը կը տարածուին եկեղեցապատկան ընդարձակ թթատաններ, որոնց քով կը բարձրանան հսկայ փայտաշէն շերամատունը։

ՀԻՆ ՁԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Երբ առաջին անգամ տեսակցեցայ Նիկոմիդիոյ Հայ-հոմէականաց առաջնորդ՝ Վեր. Հ. Դաւիթ Վ. Նազարէթեանի հետ, եւ մեր խօսակցութեան նիւթ եղան հնութիւնները, ըսաւ թէ՝ ինքը տեսած է Հայոց Առաջնորդարանին մէջ 6-700 տարուան գրչագիրներ։ Այս յայտնութեան վրայ, հետաքրքրուեցայ անձամբ եւս տեսնել, եւ հրապարակաւ կը փութամ շնորհակալիքս յայտնել Առաջնորդ Արժ. Տ. Վահան Նաւասարդեան եւ Տ. Ոսկի Պիպլեան քահանային Հայոց, որ բարեհաճեցան ինձ եւս ցուցնել նոյն հնագոյն ձեռագիրները։

Կան մեծադիր եւ փոքրադիր մագաղաթեայ Աւետարաններ, որոնց միոյն գրչութեան թուականն էր ԶկԱ։ Եկեղեցւոյն մէջ իբր սեղանի զարդ անշուշտ կը գործածուի փոքրադիր Աւետարանը՝ որուն գրչութեան թուականն ու գրողը անորոշ կը մնան։ Այս վերջինս արծաթապատ է համակ եւ ոսկեզօծ, առջեւի կողքին վրայ՝ կայ Խաչելութիւնը, քովը երկու կիներ, ետեւի կողքին վրայ՝ Ցարութեան նկար մը՝ զոր նուիրած են Նիկոմիդիոյ եկեղեցւոյն «ի յիշատակ Աղուլիցի Նաւասարդի որդի մահտեսի Յովհաննէսի, կողակցւոյն Մարինոսի, եւ որդւոյն Թագաւորին»։ Նուիրման թուականն ալ չկայ։

Պապական Նուիրակ Մ. Պոնէթի Հայոց եկեղեցին այցելած եւ քննած է այս Աւետարանը. ինքն ալ չէ կըրցած թուական մը որոշել գրչութեան, բայց հնութիւնը գնահատած է եւ թանկագին յայտարարած։

Վ. Գ. Ս.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՏԷՎԷԹԻ ԳԻՐՔԸ

ԵՐԵՔ ՏԱՐՈՒԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ԻՐ ԳԼԽԱՒՈՐ ԵՐԵՒՈՅԹՆԵՐԸ

Թայմզ, իր դեկտ. 1ին թիւովը կը վերլուծէ Տէվէթի գիրքը, որ հրատարակուեցաւ վերջերս։ Թայմզ կ'ըսէ թէ՝ այս գիրքը ամէնէն չահագրգռական գործերէն մէկն է որովհետեւ անիկա երեւան կը հանէ Հարաւ. Ամերիկեան պատերազմին ամէնէն կարեւոր դէպքերէն մէկ քանիները։ Առաջին գլուխներուն մէջ, ինչ որ ամէնէն աւելի հետաքրքրական բան մը պիտի երեւայ, ատիկա՝ Տէվէթին ըրած արագ յառաջդիմութիւնն է, որ իր ասպարէզը սկսաւ իբր պարզ պուրկըր Հայլզրոնի զօրաբաժնին մէջ։ Այն օրը ուր պօէր ռէյիմարոմին պայմանաժամը լրացաւ, ինք դեր-հրամանատար ընտրուեցաւ իր ընկերներէն, եւ, հրամանատար Սթինքամբի՝ հիւանդութեան պատճառով բացակայութեան ատենն էր որ մէկ քանի օրի չափ գլուխը անցաւ Հայլզրոնի զօրաբաժնին։ Այն քաջութիւնը եւ ճարպիկութիւնը, որոնց ապացոյցը տուաւ անիկա Նիշօլսընս-Նէքի մէջ, ուշադրութեան առարկան դարձուցին զինքը՝ նախագահ Սթէյնին, եւ, մէկ քանի շաբաթ ետքը, Օրանժի ազատ պետութեան զօրաբաժնին պետ անուանուեցաւ, Մակէրս Ֆոնթայնին մէջ գտնուող զօրավար Ֆրոնժէի հրամանին տակ։ Յետոյ, Տէվէթ գլխաւոր հրամանատար կարգուեցաւ ազատ Պետութեան զօրագունդերուն։ Բրինսլուի դաշինքէն ետքը։ Տէվէթ բուռն կերպով նեղը ձգուեցաւ Անգլիացիներուն կողմէ։ Օգոստոսի վերջերուն, որոշեց վերադառնալ Օրանժ, ուրկէ մեկնած էր։ Ամէն կողմէ Անգլիացի զինուորներէ շրջապատուած, որոնք ո՛չ մէկ ելք մը թողած էին, Տէվէթ որոշեց ձիով անցնիլ Մակասպէրկի սեպ լեռներուն մէջէն։ Օրանժ վերադառնալուն, Տէվէթ պարտք սեպեց իրեն կռուիլ անգլիական երկրակալութեան դէմ, որ սակայն ապահովուած կ'երեւար։ «Ես համոզուած էի, կ'ըսէ ինք, այն կարեւոր ծրագրին վրայ, որուն համեմատ դրօշի ներքեւ պէտք էր կանչել բոլոր պուրկըրները, որոնք զէնքերնին վար դրած էին՝ չէզոքութեան երդում ըրած ըլլալով, եւ զրկել զանոնք գործելու պետութեան ամէն կողմը։ Մէկ քանի շաբաթէն, Ֆուռի 750 մարդիկ զինուորագրած էր գաւառի մը մէջ, Հէրցոգ՝ 1200 հոգի ուրիշ շրջանակի մը մէջ, եւ Պատրնհորսթ ալ ուրիշ մասի մը մէջ՝ 1000 հոգի»։ Սբրինկանսնէքի բուռն յարձակումը՝ յուսահատական փախուստի մը պատճառ չեղաւ։ Վերջապէս 1901ի մարտին, Տէվէթ կ'որոշէ բաժնել իր զօրագունդերը աւելի պզտիկ խումբերու՝ որպէս զի ամէն կողմերն ալ կարենան գործել։ Տէվէթ ո՛չ մէկ կերպով հիացող է «Պլոքհաուզ»ներու դրութեան։ Հաշտութեան բանակցութիւններու ատեն, զօրավար Տէվէթ բուռն կերպով ընդդիմացած է անձնատրութեան դաշինքին։

ՎԵՆԵԶՈՒԷԼԱԿԱՆ

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն նոյեմբեր 29 թուով թէ Լոնտոնի մէջ կարեւոր ձեռնարկներ կ'ըլլան կարգադրութեանը համար թէ՝ դիւանագիտական եւ թէ՝ ելմտական այն պահանջումներուն՝ զորս օտար պետութիւնները եւ օտար անհատներ ունին Վենեզուէլայի հանդէպ։ Կը յայտարարուի թէ՝ վենեզուէլական կառավարութեան կողմէ գաղտնի պատուիրակութիւն մը, Եւրոպա հասեր է։ Ծրագիր մը պատրաստուած է նաեւ որ վենեզուէլական կառավարական փոխառութեանց ինչպէս նաեւ կառավարութենէն երաշխաւորուած բոլոր փոխառութիւններու միացումին պէտք կը տեսնէ։ Եւրոպական պետութիւններուն տակաւին բան մը ծանուցուած չէ այդ ծրագրին մասին։ Կը կարծուի սակայն թէ՝ անգլեւամերիկեան տուն մը իր առաջարկութիւնները հաղորդած է Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան, Մ. Նահանգներու կառավարութեան բարոյական աջակցութիւնը ապահովելու համար։

★ Դարձեալ Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն նոյ. 29 թուով թէ վենեզուէլական կառավարութիւնը որոշած է հատուցանել անգլիական եւ գերմանական պահանջները, ելմտական կարեւոր տան մը՝ հաւանաբար Ժ. եւ Վ. Սէլիկմէնի միջոցաւ։ Այս տունին Նիւ-Եորքի մասնաճիւղին պետը ըսած է թէ քիչ ատենէն այս մասին պիտի ընէ իր յայտարարութիւնները։

★ Վենեզուէլական փոխառութեան մասին Սէլիկմէնի տան ըրած առաջարկութիւնը՝ բան մը չի փոխեր Մ. Նահանգներու կառավարութեան կողմէ ստանձնուած դիրքին մէջ։ Ուաշինկդընէն հասած հեռագիրներ կ'ըսեն թէ՝ Պ. Իսաակ Սէլիկմէն նոյ. 29ին խորհրդակցութիւն մը ունեցած է Նախագահին հետ, Պ. Հանսայի ներկայութեան։ Յայտնի չէ տակաւին թէ ինչ դարձած է այդ տեսակցութեան մէջ, բայց կարելի է ենթադրել որ Մ. Նահանգներու կողմէ երաշխաւորութիւն մը հաստատելու համար ո՛ւ է առաջարկ մը հաւանութիւն չէ գտած։ Յայտնի չէ նաեւ թէ Անգլիա եւ Գերմանիա Մ. Նահանգներու կառավարութեան հաղորդած են իրենց վճռական եւ որոշ յայտարարութիւնները այն միջոցներուն մասին զորս այս երկու տէրութիւնները ձեռք պիտի առնեն հանդէպ Վենեզուէլայի։ Ո՛չ մէկ պարագայի մէջ սակայն, այս միջոցները վենեզուէլական հողի գրաւման մը տեղի չպիտի տան։ Կարծելու ալ տեղի չկայ միւս կողմէ թէ՝ Մընրոէի վարդապետութիւնը գործադրուի։ Մ. Նահանգները հաճոյքով պիտի տեսնէին համաձայնութիւն մը՝ որ հեռու պիտի կեցնէր ո եւ է բռնադատիչ միջոց մը ձեռք առնել։ Սըն կ'ըսէ թէ Լոնտոնի Սէլիկմէն տունը կը մերժէ յայտարարութիւններ ընել ծրագրուած փոխառութեան մասին։ Ուաշինկդընի մէջ խնդրոյ առարկայ պահանջքները քսանչիսնիգ միլիոն տոլար կը հաշուին, որոնց տասնչիսնիգ միլիոն տոլարը՝ Գերմաններու հաշուոյն։

★ Նախագահ Ռուզվէլտ կարելի չէ դատած Մ. Նահանգներու երաշխաւորութեամբ վենեզուէլական փոխառութեան մը մասին առաջարկութիւններ ընդունելու։ Մ. Նահանգները չեն փափաքիր Հարաւ. Ամերիկեան երկիրներու ելմտական կնճռոտութիւններու խառնուիլ։

★ Բարաքասէն կը հեռագրեն թէ զօրավար Վէլոսիթին Վենեզուէլայի ֆրանսական դեսպան պիտի ընտրուի։

ՍՈՄԱԼԻԻ ՄԷՋ

Պոհոթլէն (Սոմալիներու երկիր) կը հեռագրեն 24 նոյ. թուով թէ՝ այն Սոմալի ընկերները, որոնք անգլիական արշաւախումբին մէջ կը ծառայեն, յաճախ անկարգապահական արարքներու մէջ կը գտնուին։ Անգլիացի սպաները չատ նեղութիւն կը քաշեն զանոնք ճամբու դնելու համար։ Հարկ կ'ըլլայ խստութեամբ վարուիլ անոնց հետ։ Պոհոթլի զօրագունդին մէջ երեք-չորս շաբաթէ ի վեր օրը մէկ մահ կը պատահի։ Մալարիա համաճարակը, որ մեծերու խայթուածքներէն առաջ կու գայ, այն ատեն միայն կը դադրի՝ երբոր չորութեան ատենը գայ։ Սոմալիներու ցեղապետը ուզած է աւառութիւններ ի գործ դնել Ուկադէնի ցեղերուն մէջ, բայց պարտաւորուած է ետ կենալ, զինքը շրջապատողներուն ընդդիմութեան պատճառով։

★ Կարբէրօէն կը հեռագրեն նոյ. 26 թուով.—Անգլիացիները արձակեցին իրենց Սոմալի զինուորները։ Հիւանդները Պոհոթլէն ճամբու դրուեցան. ճամբան մէկ քանի մահեր պատահեցան։ Ցեղապետը լրտեսներու խումբեր հաստատած է Պոհոթլին շուրջը, որ դրաւուած է անգլիական Հնդկաստանէն եկող զօրագունդերէ։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

★ Հարաւ. Ամերիկէի վերին քոմիսէր Լորտ Մելնըը, Հարիսմիթ հասնելուն, ձիէն վար ինկած ըլլալով թեթեւապէս վիրաւորուած է։

★ Լոնտոնէն կը հեռագրեն նոյ. 30 թուով թէ ամէն անոնք որոնք Թրանսվալ կամ Օրանժ երթալ կ'ուզեն, նաւ նստելէ առաջ պէտք են ապահովել թէ՝ Հարաւ. Ամերիկէի մէջ ցամաք ելնելու ատեն անցնելու հրաման պիտի ունենան։ Հակառակ պարագային, տուգանքի եւ բանտարկութեան պիտի դատապարտուին։

★ Գերմանիոյ պատժական օրէնքի վերաքննութեան համար յանձնաժողով մը կազմուած է, որ իր գումարումները պիտի սկսի յունվար 14ին։

★ Անգլիական մամուլը միաձայնութեամբ կը պահանջէ որ օտար զինուորները Ճանկայէն չհեռացուին եւ կ'աւելցնէ թէ Անգլիա պէտք է ցոյց տայ որ Ճանկցէի հովիտը անգլիական է։

★ Վենեզուէլայէն կը հաղորդուի թէ Քասդրօ վնասուց հատուցում պիտի ընէ Գերմանիոյ եւ Անգլիոյ։

★ Գերմանական Ռայխսթակին վերջին երեքշաբթի օրուան նիստին մէջ ընդունուեցաւ Քարտորֆի առաջարկը։ Այս առթիւ դայթակղելի տեսարաններ տեղի ունեցան։

★ Մ. Նահանգներու նախագահին պատգամագիրը, ուղղուած համաժողովին, կը հաղորդէ թէ համակցութիւններու խնդիրը կարգադրուած է, եւ ի նպաստ կը խօսի ամերիկեան ճարտարարուեստի պաշտպանութեան։

ԲՕՍԹՈՒՄ ՄԸ

7.— Իսկ մեր երկրորդ նկարը չատ սիրուն քօսիում մը է նորէն, չատ յարմար բարեձեւ տիկիններու կամ օրիորդներու համար։ Բղանցքը ունի լայն բլիսկ վօլան մը, թաւիշէ պակեդով մը բռնուած։ Պասկը պօլերօ մըն է որ մէջքէն կարճ է, ու կուրծքին վրայ բաց, անանկ որ տակի թաւիշէ պասկը կ'երեւայ։

Վրայի թեւերը կարճ շինուած են. արմուկէն քիչ մը վար կը վերջանան։ Անոնց տակէն կ'երեւան մուսլին տը սուտաէ լայն թեւեր, սեղմուած թաւիշէ թեւերանոցներով։ Մուսլին տը սուտաէ է նաեւ վզնոցը մէջէ օձիքին հետ։ Լայն օձիք մըն ալ ունի որ մինչեւ ուսերը կ'իյնայ։

Օձիքին եզերքը, թեւերուն վրայ, ու ամբողջ սլոյէրօին շուրջը թաւիշէ պակեդներ դրուած են։

Շատ սիրուն պիտի ըլլար այս հագուստը կարմիր ասուիլ պատրաստելով ու զարդարուելով սեւ թաւիշներով. պայմանաւ սակայն որ ձեւ տալու մասին ուշադրութիւն չդարձուի։

Վեց ու կէս մէտր կերպասը կը բաւէ։

ԹԱՖԹԱՖ ՊԼՈՒԶ

8.— Ամբողջ հագուստներէն դատ հաւանօրէն ազնիւ ընթեցողուհիներս պէտք ունին նաեւ առանձին ու գեղեցիկ պլուզի մը։ Անհաւասիկ չատ

8.

սիրուն պլուզ մը կը ներկայացնէ մեր այսօրուան երրորդ նկարը։

Այդ պլուզը պէտք է լաւ բաճբաճով պատրաստել։

Ամբողջ հագուստը նեղ բլիներով զարդարուած է։ Ցետասամին մէջտեղը իրարու չատ մօտ բլիներ կան. յառաջամասերն ալ ամբողջ բլի եղած են ու կը բացուին վզնոցի մը վրայ որ մուսլին աը սուտաէ է, նոյնպէս բլիսկ եղած։ Լայն օձիք մը ունի զարդարուած կիբիհռոյ։ Թեւերը կարճ են ու մէջէն կ'երեւան մուսլին տը սուտաէ ուրիշ թեւեր սեղմուած նեղ թեւ բերանոցներով։ Օձիքին տակէն փողկապի ձեւով սիրուն կապ մը կը զարդարէ կուրծքը։

Ընդ ամէնը 4.50 մէտր բաճբան կը բաւէ։

Ինչպէս կը տեսնուի, չատ զարդարուն ու չատ ալ վայելուչ պլուզ մըն է ան, եւ ատոր փոխարէն պատրաստութիւնը դժուար չէ՛ բնաւ։ Ընթերցողուհիներս կրնան փորձել ամէնքն ալ, ապահով ըլլալով որ, պիտի յաջողին։ Հագուստ մըն է որ ամէն հասակի օրիորդներու կը յարմարի, առանց անյարմար ըլլալու դեռատի տիկիններուն ալ։

ՕՐ. ԱՐԱՐԻՆԻ

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

«ՍԱՔ»ԵՐՈՒՆ ԵՒ «ԲԷԼԸՈՒՆ»ՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Քանի մը սիրուն ու վայելուչ քօսթիւմներէն ետքը զորս տեսանք, ազնիւ ընթերցողուհիներս, կարգը ու ժամանակն ալ է կարծեմ որ մեր ծենք մանաւանդ զարդարանքին չափ ու աւելի՛ ալ ցուրտին դէմ պաշտպանուելու միջոցներուն վրայ։ Ամէն մարդ, կին, աղջիկ թէ տղայ, պէտքը կը զգայ վրանոցներուն, որոնք անշուշտ տարիքի ու ճաշակի տարբերութեանց համեմատ քիչ թէ չատ կը փոխուին։

Նախ, ըսեմ թէ, մուշտակները այս ձմեռ, ո եւ է ձեւի տակ ամէնէն տիրող բաներն են, բալթօներու, բէլըռիններու ու նոյն իսկ ամբողջ քօսթիւմներու վրայ, թէ՛ իր վզնոց, թէ՛ իբր մանշօն եւ թէ մանաւանդ իբր զարդ։ Մուշտակներով զարդարուած կրնան ըլլալ օձիքները, լայն թեւերանները, բէլըռիններու շուրջը ամբողջ, քղանցքներու վօլանները, պասկերը, վերջապէս ամէն այն մասերը զորս կարելի է ո եւ է զարդով մը ճոխացնել։

Իբր վրանոց թէ՛ սաք ըսուած բալթօները եւ թէ բէլըռինները, հաւասարապէս նորոյթ են այս տարի. բայց միշտ նախընտրելի են սաքերը, որովհետեւ անոնք աւելի վայելուչ են նորատի աղջկանց, չափահաս օրիորդներու եւ դեռատի կանանց համար, ու չափահաս կիներ ալ կրնան վայելել զանոնք։ Բայց, տարէցներու համար անյարմար են, աւելի վայելուչ է որ անոնք գործածեն երկար բէլըռիններ։

Սաքերը ընդհանրապէս մինչեւ ծունկերը կը հասնին։ Իրենց յետասման սա յառաջամասը թոյլ ձգուած են բոլորովին մինչեւ վար՝ որով տոպրակի մը ձեւը կ'առնեն. ատո՛ր համար է որ արդէն սաք կոչուած են. այդ բառը ֆրանսերէն տոպրակ կը նշանակէ։ Կան նաեւ սաքեր, որոնք մինչեւ ոտքերը կը հասնին, լայն ու վրան դարձած օձիքներով ու պզտիկ բացուածքով մը կուրծքին վրայ։ Թեւերը միշտ մէկ կտորէ են ու մէկ կարով, մէջի կողմէն միայն։ Ունին լայն ալ բերաններ, ու երբեմն՝ թեւերանները վրան դարձած կրնան ըլլալ ճաշակի համեմատ։

Սաք բալթօները կրնան ըլլալ չատ պարզ եւ չատ ալ զարդարուն, պարզագոյն համաձայն։ Նոյն իսկ պաշտօնական հանդամանքով կը դործածուին մետաքսէ խիստ ճոխ զարդարանքով, բաստանդրոնիներով ու մուսլին տը սուտաով զարդարուն սաքեր։ Սովորաբար սակայն, իբր զարդ, կարելի է բաւականանալ քանի մը կարդ մեքենայի կարուածքով, թեւերաններուն, օձիքին վրայ եւ ամբողջին շուրջը։

Կարելի է նաեւ,—բան մը որ չատ դեղեցիկ կ'ըլլայ,— պակեդներով զարդարել ամբողջ հագուստին իրանը, երկայնքին կամ ո եւ է ուրիշ ձեւի մը մէջ դնելով զանոնք։

Ցաճախ կարելի է կրկին օձիքներ դնել իրարու վրայ. առաջինը լայն այնչափ որ ծածկէ ուսի կարը ու թեւերն վրայ հասնի, իսկ երկրորդը՝ չափաւոր օձիք մը։

Ընդհանուր առումով մը, սաքերուն շուրջ կարելի է նաեւ ըսել թէ անոնց երկայնները լաւագոյն կերպով կը յարմարին բարեձեւ ու բարձրահասակներուն, իսկ միջահասակներուն համար չատ աւելի աղէկ կ'երթան մինչեւ ծունկերը հասնող սաքերը։

Բէլըռիններն ալ սաքերուն պէս թէ՛ չատ երկար եւ թէ՛ կարճ կրնան ըլլալ։ Անոնք ալ չիտակ են գրեթէ բոլորովին, այնպէս որ մարմնոյն ձեւը գրեթէ ամբողջովին ցոյց կու տան։ Սոմալի ընկերները, որոնք անգլիական արշաւախումբին մէջ կը ծառայեն, յաճախ անկարգապահական արարքներու մէջ կը գտնուին։ Անգլիացի սպաները չատ նեղութիւն կը քաշեն զանոնք ճամբու դնելու համար։ Հարկ կ'ըլլայ խստութեամբ վարուիլ անոնց հետ։ Պոհոթլի զօրագունդին մէջ երեք-չորս շաբաթէ ի վեր օրը մէկ մահ կը պատահի։ Մալարիա համաճարակը, որ մժեղներու խայթուածքներէն առաջ կու գայ, այն ատեն միայն կը դադրի՝ երբոր չորութեան ատենը գայ։ Սոմալիներու ցեղապետը ուզած է աւառութիւններ ի գործ դնել Ուկադէնի ցեղերուն մէջ, բայց պարտաւորուած է ետ կենալ, զինքը շրջապատողներուն ընդդիմութեան պատճառով։

★ Կարբէրօէն կը հեռագրեն նոյ. 26 թուով.—Անգլիացիները արձակեցին իրենց Սոմալի զինուորները։ Հիւանդները Պոհոթլէն ճամբու դրուեցան. ճամբան մէկ քանի մահեր պատահեցան։ Ցեղապետը լրտեսներու խումբեր հաստատած է Պոհոթլին շուրջը, որ դրաւուած է անգլիական Հնդկաստանէն եկող զօրագունդերէ։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

★ Հարաւ. Ամերիկէի վերին քոմիսէր Լորտ Մելնըը, Հարիսմիթ հասնելուն, ձիէն վար ինկած ըլլալով թեթեւապէս վիրաւորուած է։

★ Լոնտոնէն կը հեռագրեն նոյ. 30 թուով թէ ամէն անոնք որոնք Թրանսվալ կամ Օրանժ երթալ կ'ուզեն, նաւ նստելէ առաջ պէտք են ապահովել թէ՝ Հարաւ. Ամերիկէի մէջ ցամաք ելնելու ատեն անցնելու հրաման պիտի ունենան։ Հակառակ պարագային, տուգանքի եւ բանտարկութեան պիտի դատապարտուին։

★ Գերմանիոյ պատժական օրէնքի վերաքննութեան համար յանձնաժողով մը կազմուած է, որ իր գումարումները պիտի սկսի յունվար 14ին։

★ Անգլիական մամուլը միաձայնութեամբ կը պահանջէ որ օտար զինուորները Ճանկայէն չհեռացուին եւ կ'աւելցնէ թէ Անգլիա պէտք է ցոյց տայ որ Ճանկցէի հովիտը անգլիական է։

★ Վենեզուէլայէն կը հաղորդուի թէ Քասդրօ վնասուց հատուցում պիտի ընէ Գերմանիոյ եւ Անգլիոյ։

★ Գերմանական Ռայխսթակին վերջին երեքշաբթի օրուան նիստին մէջ ընդունուեցաւ Քարտորֆի առաջարկը։ Այս առթիւ դայթակղելի տեսարաններ տեղի ունեցան։

★ Մ. Նահանգներու նախագահին պատգամագիրը, ուղղուած համաժողովին, կը հաղորդէ թէ համակցութիւններու խնդիրը կարգադրուած է, եւ ի նպաստ կը խօսի ամերիկեան ճարտարարուեստի պաշտպանութեան։

ԲՕՍԹՈՒՄ ՄԸ

7.— Իսկ մեր երկրորդ նկարը չատ սիրուն քօսիում մըն է նորէն, չատ յարմար բարեձեւ տիկիններու կամ օրիորդներու համար։ Բղանցքը ունի լայն բլիսկ վօլան մը, թաւիշէ պակեդով մը բռնուած։ Պասկը պօլերօ մըն է որ մէջքէն կարճ է, ու կուրծքին վրայ բաց, անանկ որ տակի թաւիշէ պասկը կ'երեւայ։

Վրայի թեւերը կարճ շինուած են. արմուկէն քիչ մը վար կը վերջանան։ Անոնց տակէն կ'երեւան մուսլին տը սուտաէ լայն թեւեր, սեղմուած թաւիշէ թեւերանոցներով։ Մուսլին տը սուտաէ է նաեւ վզնոցը մէջէ օձիքին հետ։ Լայն օձիք մըն ալ ունի որ մինչեւ ուսերը կ'իյնայ։

Օձիքին եզերքը, թեւերուն վրայ,

7.

ու ամբողջ սլոյէրօին շուրջը թաւիշէ պակեդներ դրուած են։

Շատ սիրուն պիտի ըլլար այս հագուստը կարմիր ասուիլ պատրաստելով ու զարդարուելով սեւ թաւիշներով. պայմանաւ սակայն որ ձեւ տալու մասին ուշադրութիւն չդարձուի։

Վեց ու կէս մէտր կերպասը կը բաւէ։

ԹԱՖԹԱՖ ՊԼՈՒԶ

8.— Ամբողջ հագուստներէն դատ հաւանօրէն ազնիւ ընթեցողուհիներս պէտք ունին նաեւ առանձին ու գեղեցիկ պլուզի մը։ Անհաւասիկ չատ

8.

սիրուն պլուզ մը կը ներկայացնէ մեր այսօրուան երրորդ նկարը։

Այդ պլուզը պէտք է լաւ բաճբաճով պատրաստել։

Ամբողջ հագուստը նեղ բլիներով զարդարուած է։ Ցետասամին մէջտեղը իրարու չատ մօտ բլիներ կան. յառաջամասերն ալ ամբողջ բլի եղած են ու կը բացուին վզնոցի մը վրայ որ մուսլին աը սուտաէ է, նոյնպէս բլիսկ եղած։ Լայն օձիք մը ունի զարդարուած կիբիհռոյ։ Թեւերը կարճ են ու մէջէն կ'երեւան մուսլին տը սուտաէ ուրիշ թեւեր սեղմուած նեղ թեւ բերաններով։ Օձիքին տակէն փողկապի ձեւով սիրուն կապ մը կը զարդարէ կուրծքը։

Ընդ ամէնը 4.50 մէտր բաճբան կը բաւէ։

Ինչպէս կը տեսնուի, չատ զարդարուն ու չատ ալ վայելուչ պլուզ մըն է ան, եւ ատոր փոխարէն պատրաստութիւնը դժուար չէ՛ բնաւ։ Ընթերցողուհիներս կրնան փորձել ամէնքն ալ, ապահով ըլլալով որ, պիտի յաջողին։ Հագուստ մըն է որ ամէն հասակի օրիորդներու կը յարմարի, առանց անյարմար ըլլալու դեռատի տիկիններուն ալ։

ՕՐ. ԱՐԱՐԻՆԻ

Ի վերջոյ կը յայտարարէ թէ քաղաքական հորիզոնը պայծառ է։

★ Իտալական ապահարզանի օրէնքին հաստատութեան համար կազմուած յանձնաժողովին մէջ, քուէարկութիւն կատարուելով, արդիւնքը կառավարութեան ծրագիրներուն հակառակ եղած է։

★ Բարլզի Վաուիլեդի թատրոնի ներէն մէկուն մէջ, հականգլիական տեսարաններ կը ներկայացուին։

★ Գերմանիա ճնշում ի գործ կը դնէ Վենեզուէլայի վրայ, տիրող կացութեան վերջ մը տալու համար։

ՔՐՈՆԻԿ

Գալիֆեան որբանոցի տեղական Քրիսթինէ մայրապետ կը հաղորդէ մեզ թէ յառաջիկայ կիրակի, որբանոցին հաստատութեան 36րդ տարեդարձին առթիւ, Ս. Պատրիարքը գիւղին Ս. Ստեփանոս եկեղեցին մէջ պատարագ պիտի մատուցանէ, ուրկէ վերջ Ն. Սրբազնութեան հանդիսադրութեամբ որբանոցին բարեյիշատակ հիմնադիր մօր եւ բարերարներու ննջեցեալներու հոգեհանդստեան պաշտօն պիտի կատարուի։ Ժամերգութեանց աւարտումէն վերջ որբանոցի մատրան մէջ ալ պաշտօն ու խաչահանգիստ պիտի կատարուի եւ այս առթիւ Վեհ. Կայսեր թանկագին կենաց բարեմաղթութիւններ տեղի պիտի ունենան։ Ս. Ստեփանոս եկեղեցւոյ առաւօտեան ժամերգութիւնները պիտի սկսին ժամը 2ին, իսկ պատարագը ժամը 4ին։

Նմանապէս կը խնդրուի մենք ծանուցանել թէ, բարեպաշտ ուխտաւորներու դիւրութեան համար, Ոսկեղջիւրի շոգենաւերու վարչութեան հետ կարգադրութիւն մը եղած է, որուն համաձայն, յառաջիկայ կիրակի առաւօտ կամուրջէն մեկնող շոգենաւերը ուղղակի Հալըճը օղլուի նաւամատոյցը պիտի հանդիպին։

×

Ս. Պատրիարքը, Կորիւն վարդապետը դադրեցուցեր է Սամաթիոյ Ալթը-Մէրմէրի քարոզչութենէն։ Կ'ըսուի թէ պատրիարքական այդ կարգադրութեան շարժառիթն է Կորիւն վարդապետին լրագրական մէկ հրատարակութիւնը, մասունքներու վրայ։

×

Գալիֆեան Որբանոցի Խնամակալները, երէկ Խասգիւղ երթալով, հաստատութեան ընդհանուր վիճակին վրայ խորհրդակցութիւն եւ քննութիւն կատարելէ վերջ, կարգադրութիւններ ըրին յառաջիկայ կիրակի հանդէսին պատշաճ կերպով կատարուելուն նը-կատմամբ։

×

Արմաշական Համազասպ վարդապետը կարմիր ասուիլ պատրաստելով ու զարդարուելով սեւ թաւիշներով. պայմանաւ սակայն որ ձեւ տալու մասին ուշադրութիւն չդարձուի։

Վեց ու կէս մէտր կերպասը կը բաւէ։

ԹԱՖԹԱՖ ՊԼՈՒԶ

8.— Ամբողջ հագուստներէն դատ հաւանօրէն ազնիւ ընթեցողուհիներս պէտք ունին նաեւ առանձին ու գեղեցիկ պլուզի մը։ Անհաւասիկ չատ

8.

սիրուն պլուզ մը կը ներկայացնէ մեր այսօրուան երրորդ նկարը։

Այդ պլուզը պէտք է լաւ բաճբաճով պատրաստել։

Ամբողջ հագուստը նեղ բլիներով զարդարուած է։ Ցետասամին մէջտեղը իրարու չատ մօտ բլիներ կան. յառաջամասերն ալ ամբողջ բլի եղած են ու կը բացուին վզնոցի մը վրայ որ մուսլին աը սուտաէ է, նոյնպէս բլիսկ եղած։ Լայն օձիք մը ունի զարդարուած կիբիհռոյ։ Թեւերը կարճ են ու մէջէն կ'երեւան մուսլին տը սուտաէ ուրիշ թեւեր սեղմուած նեղ թեւ բերաններով։ Օձիքին տակէն փողկապի ձեւով սիրուն կապ մը կը զարդարէ կուրծքը։

Ընդ ամէնը 4.50 մէտր բաճբան կը բաւէ։

Ինչպէս կը տեսնուի, չատ զարդարուն ու չատ ալ վայելուչ պլուզ մըն է ան, եւ ատոր փոխարէն պատրաստութիւնը դժուար չէ՛ բնաւ։ Ընթերցողուհիներս կրնան փորձել ամէնքն ալ, ապահով ըլլալով որ, պիտի յաջողին։ Հագուստ մըն է որ ամէն հասակի օրիորդներու կը յարմարի, առանց անյարմար ըլլալու դեռատի տիկիններուն ալ։

ՕՐ. ԱՐԱՐԻՆԻ

պետ, նամակ մը գրելով Ս. Պատրիարքին, խնդրած է որ Բասենի առաջնորդական փոխանորդութիւնը իրեն յանձնուի։

×

Կէտիկ Փաշայի Թաղ. Խորհուրդը, ուրբաթ տասը օրուան համար փակած է Թաղին մանկապարտէզը, մանկանց մէջ հարսանիքի մէկ քանի դէպքեր պատահած ըլլալուն համար։

×

Ս. Սահակ Հայրապետի մատուռին նորոգութեան նկատմամբ, ասկէ առաջ արդէն Գէորգ եպս. Երէցեան տեղեկագիր մը ուղղած էր Պատրիարքարան եւ յայտնած թէ այն բարերարը որ յանձն առած է վերոյիշեալ մատուռին նորոգութիւնը, կը փափաքի որ նորոգութեան յատակագիծը եւ ծախքի քանակութիւնը ճշդուելով իրեն տրուի։ Պատրիարքարանի կողմէ, Գէորգ եպս. Երէցեանի յիշեալ տեղեկագիրը Մշոյ Պատրիարքական Փոխանորդ Խորոյ Ծ. վարդապետին ղրկուեցաւ, որպէս զի տեղւոյն վրայ քննութեամբ ուղուած տեղեկութիւնները հաղորդուին Պատրիարքարան։

×

Պաշտօնակից մը կը գրէ թէ կեսարիոյ Ս. Դանիէլի վանքի վանահայր Տ. Ստեփաննոս եպիսկ. Սանտալճեանի պաշտօնավարութեան նը-կատմամբ քանիցս դանգատագրեր ղրկուած են Պատրիարքարան։ Տ. Ստեփաննոս եպիսկոպոս ընտանեկան կատարեալ յարկի մը վերածած է յիշեալ վանքը ուր ամէն բան կայ։ Արդէն ասկէ առաջ Պատրիարքարանն ալ իրաց վերահասու ըլլալով, յանձնարարած էր որ վանքին խոհարարուհին դուրս վտարուի, եւ սակայն տկանչ կախող չեղաւ եւ վանքին բարոյապէս անկեալ վիճակը կը շարունակէ ցայսօր։ Եւ յետոյ նոյն վանահայրին յանձնուած էր վանքին մօտերը գտնուած երեք գիւղերու հովուութիւնը։ Բայց վանահայր Սրբազանը վանքէն դուրս չ'ելլեր որ անոնց հոգեւոր պէտքերը հոգայ։ Մանաւանդ, Կէտիկ եւ Պէլէքէսի, այս երեք գիւղերուն ալ եկեղեցական եւ կրթական վիճակն այսօր այնքան արգահատելի է որ գիւղացիք այլեւս վանահայր Սրբազանէն իրենց յոյսը կտրած, տարբեր եկեղեցւոյ մը յանձնելու մտադիր ըլլալին գրած են Պատրիարքարան։ Կ'արժէ որ Պատրիարքարանը ուշադրութեան առնէ Ս. Դանիէլի գեղեցիկ վանքին այս տխուր կացութիւնը եւ օր առաջ վերջնական տնօրինութիւն մը ընէ։

×

Ստացանք L'Higiéne au Foyer (Առողջապահութիւնը ընտանեկան յարկին մէջ) ֆրանսերէն ամսաթերթին առաջին թիւը, որ հրատարակուած է Բարիզի մէջ, խմբագրապետութեամբ Տոքթ. Դաւիթեանի եւ աջակցութեամբ խմբագրական յանձնաժողովի մը։ Հրատարակութիւնը ամէն պարագայի մէջ ընտանիքներու համար մեծ օգտակարութիւն կրնայ ունենալ։ Կը յանձնարարենք մեր ֆրանսերէն դիտցող Տանտիկիններուն որ փութան բաժանորդագրուիլ այդ հրատարակութեան։ Բաժանորդագրութեան համար դիմել, Rue du Commandant-Rivière, 7, Paris. տարեկան բաժանորդագին է 8 ֆրանք։

Առաջին թիւին բովանդակութիւնն է. —

Chronique sur l'Actualité (Օրուան զանազան առողջապահական եւ ընտանեկան խնդիրներու վրայ խօսող յօդուած մը։)

Hygiène de la Beauté
Hygiène des Pauvres
Hygiène Alimentaire
L'Enseignement Ménager
Moyen simple de connaître l'existence de l'eau dans le lait
Cors
Le Cerveau de l'homme et de la femme
Les Commandements de l'Hygiène
Remèdes domestiques.

×

Մեհմուայի Ախպար Հայ-Հռոմէական թերթը, իր վերջին թիւին մէջ հրատարակութիւն մը ըրած է Հայ եւ Հայ-Հռոմէական եկեղեցականներու պակի գործերու մէջ գաւառները ունեցած ընթացքին մասին։ Այդ հրատարակութիւնը կը փութանք ստորեւ ներկայացնել.—

«Ժամանակէ մը ի վեր հայոց Պատրիարքին վարչական ժողովները կը զբաղին գաւառներէն հասած այս կամ այն Հայ հռոմէական եկեղեցականներուն մասին եղած գանգատներով։ Առնցմէ մէկը սա է թէ, Արաբկիրի եւ Թոքատի Հայ-հռոմէական առաջնորդական փոխանորդներ իբր թէ հակառակ եկեղեցական օրինաց պատգարութիւններ կատարած են, որուն առթիւ Հայ-հռոմէականաց Պատրիարքարանին հետ բանակցելու համար յատուկ եկեղեցականի մը պաշտօն տրուած է, Հայոց Պատրիարքարանին կողմէ։

«Շատ դժուարանալի է որ Հայոց Պատրիարքարանը փոխանակ գաւառներու մէջ չատ անգամ Հայ կղերին կողմէ կատարուած եւ նոյն իսկ լրագրերներու մէջ արձագանգ գտած ապօրինի պատկերներուն աչք դարձնելու եւ կամ անոնց մասին խիստ տնօրէնութիւններ ընելու, ելեր Հայ-հռոմէական ոեւէ վարդապետի, իբր թէ ապօրինի կերպով կատարած մէկ պատգարութեան չափէն աւելի մեծ կարեւորութիւն մը կուտայ. բան մը՝ որ առանց երկու պատրիարքարաններուն միջեւ բանակցութեան պէտք տեսնուելու, կարելի էր յանցաւոր նկատուած վրդ.ին պատկանած Հայ-հռոմէական առաջնորդին եւ Հայոց առաջնորդին միջեւ կարգադրել, փոխանակ ուղղակի Կ. Պատրիարքին դիմողութիւն ընելու։

«Միւս կողմէ, նկատելով որ գաւառները գտնուած Հայ-հռոմէական վարդապետները իրենց պարտաւորութեանց մէջ դուրէն խրատի չեն սպասեր եւ գանգատի տեղի չտալով իրենց պաշտօնը օրինաւորապէս կը կատարեն, վերջերս Արաբկիրի մէջ կատարուած ապօրինի պատգարութեան մը մասին թերթիս մէջ հրատարակուածին համաձայն, կրնանք ըսել թէ այդ բոլորը յերիւրանքներ են միայն։

«Եթէ, մեր վարդապետներն ալ սովորութիւն ունենային Հայոց առաջնորդներուն, առաջն. փոխանորդներուն եւ կամ ուրիշ եկեղեցականներուն դէմ գանգատելու, թերեւս նմանօրինակ դժգոհութիւններու տեղի տալու իրաւացի շատ պատճառներ գտնուէին։

«Մեր մասին, այս տեսակ բողոքներ հիմնական եւ արդար ըլլալու են որ ուշադրութեան առնուին եւ Պատրիարքարանները զբաղեցնելէ առաջ եթէ տեղական առաջնորդարաններուն միջեւ կարգադրուին այդ տեսակ խնդիրները, աւելի լաւ կ'ըլլայ կարծենք։»

×

Հայերէն լեզուի ձեռնհաս ուսուցիչ Երուանդ էֆ. Տէր-Անդրէասեան, որ ակից առաջ խմբագրական ասպարէզի մէջ իր կարողութիւնները ցոյց տուած է, ձեռնարկած է շարականներու աշխարհաբար թարգմանութեան։

Ցաւելով կը հաղորդենք թէ ԿԱՐԱՊԵՏ Էֆ. ԴԱՐԱԳԱՆ, չկրնալով դիմանալ, մէկ քանի օրէ վեր ենթարկուած կաթուածին, երէկ, կէս օրին ատենները աւանդեց իր հոգին, խոր սուգի մատնելով քոյրը, եղբայրը, ազգականները եւ բարեկամները։

Ցանձին Կարապետ էֆ. Դարագաշի, հայ գրականութիւնն ալ դէմք մը կը կորսնցնէ։ Հանգուցեալը պետական ծառայութիւններու մէջ գըտնուելէ զատ, իբր բանաստեղծ եւ իբր գրագէտ ալ գործած է։

Ցուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի վաղը, Բերա, Հայ-Հռոմէական Ս. Աստուածածին աթոռանիստ եկեղեցիին մէջ։

ՀԱՅ ԿԻՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

«ԴԵՌ ԱԴՅԻ Է»

Վաղը երկրորդ յօդուած

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՕՆ. — Ֆէրիտ փաշայի նախագահութեամբ կայս. Իրատէի մը հաստատուած կազմուած յանձնաժողովին անդամ անուանուեցան Քաղաքային պաշտօնեաներու յանձնաժողովին անդամ Մէհմէտտին եւ վճռարեկ ատենի անդամ Էմին պէյերը։ Այդ յանձնաժողովին Ա. քարտուղար անուանուեցաւ պետական խորհրդոյ օգնականներէն Սիւլէյման Ֆարիզ պէյ։

ԱՍՏԻՃԱՆ. —Ուլայի Ա. աստիճան տրուեցաւ Գոնեսայի Մէջթուպճի Բաշիտ էֆ.ին։ Միւթէվալիի աստիճան Սիւրէյա եւ Սաիտ էֆ.ներու։

ՇՔԱԴՐԱՄ. —Իթթիխարի չքաղքրամ տրուեցաւ Իւսկիւտարի ոստիկաններէն Դատրի, Լտֆէմ, Չավուշ Մէվլուտ եւ Իսմաիլ էֆ.ներու։

ԻՖԹԱՐԸ. — Երէկ իրիկուն կայս. Պալատան մէջ տրուած Իֆթարին ներկայ գտնուեցան Պետական Խորհրդոյ քաղաքային ճիւղէն Մէհմէտ Բէյուֆ փաշա, հետեւակ զօրաց ուսուցիչ միւշիր Բամբովէներ փաշա, եւ ուրիշ անձնաւորութիւններ։

ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԿԱՊԵՐՏՆԵՐ.—Սուրիոյ կուսակալութենէն Կայս. Պալատան Ա. քարտուղարութեան ուղղուած հեռագրի մը մէջ կը տեսնուի թէ նոյեմբեր 17ի օրը կատարուեր է վնասեղծումը այն 33 հատ արժէքաւոր կապերտներուն զորս Վեհ. Սուլթանը նուիրած էր վերջին անգամ Նորոգուած ու Ն. Կայս. Վեհափառութեան ծննդեան տարեդարձին օրը բացուած մզկիթին։ Կապերտները ունին ընդամենը 504 քառակուսի մետր տարածութիւն եւ պատրաստուած են Հէրէքէի կայս. գործատան մէջ։

ՊՈԻԼԿԱՐ ՏՂԱՒ. —Կայս. Իրատէի մը համաձայն 9 հատ պուլկար անոք տղաք ընդունուեցան Տարիւշէֆգայի մէջ։

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ՄԸ. — Քաղաքային բժշկական վարժարանին աշակերտներուն նկատմամբ Ֆէրիդ Պէյսիմ Էօմէր եւ Ֆուատ Սիւրէյա փաշաներէն կազմուած յանձնախումբին կողմէ կանոնագրութիւն մը պատրաստուեցաւ որ առողջապահական ժողովին մէջ կը քննուի հիմայ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Ֆէրիտ փաշա, նախագահը Բ. Դրան մէջ կազմուած այն յանձնաժողովին որուն պաշտօնը պիտի ըլլայ Բումէլիի նահանգներէն ու քննիչութենէն ըլլալիք զեկուցումները քննել, եւ Առեւտ. ու Հանր. Շինութեանց նախարար Զիհնի փաշա երէկ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։ Ֆէրիտ փաշա, յետոյ, արտաքին գործոց պաշտօնատունն ալ գնաց, բայց նախարար Թէվֆիգ փաշան հոն չը գտնելով վերադարձաւ։

ՊԼՅՐՈՒԹԻ ֆրանսական բժշկական վարժարանին ընդհանուր քննութեանց ներկայ գտնուելու համար Կայս. բժշկական վարժարանին վերատեսչութեան կողմէ երեք հոգիներէ կազմուած յանձնախումբը մօտ օրէն կը մեկնի մայրաքաղաքէն։ Պոլսոյ ամերիկեան հիւպատոսութիւնը խնդրած է որ, ֆրանսական բժշկական վարժարանին քննութեանց ներկայ գտնուելու համար Պէյրութ գացող այդ յանձնախումբը ներկայ զբաղուի նաեւ այնտեղի ամերիկեան բուժբժշկական վարժարանին ընդհանուր քննութիւններուն։

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՔՆԵՐԸ. —Զեօրնհաս պաշտօնատան կողմէ ծանուցուեցաւ թէ պետական պարտքեր ունեցողները եթէ չարժուն կալուածներ չունին, իրենց անշարժ կալուածները պիտի ծախուին, պարտքերու հատուցման համար։ Այդ անշարժ կալուածները աճուրդի պիտի դրուին, նախ՝ 21 օր եւ յետոյ վերջնական աճուրդի՝ 10 օր։ Կալուածներուն աճուրդի դրուիլը պիտի ծանուցուի լրագիրներու եւ ազգերու միջոցաւ։ Իսկ այն ամէն տեղերուն մէջ ուր լրագիր չկայ, հին դրութիւնը պիտի գործադրուի։

ԿԱՅՍ. ԻՐԱՏԷ մը հրամայեց, Հարպիյէ վարժարանին այս տարուան շրջանաւարտներուն հաւաքուած ամսականները եւ ճամբու ծախքերը վճարելով ղրկել զանոնք իրենց պատկանած զօրաբանակները։

ԿԱՌԱՊԱՆԻ ՏՈՒՐՔ. — Կառապաններու տուրքին վրայ 1317 տարւոյ սկիզբէն սկսեալ կատարուած % 20 յաւելումին ենթակայ պիտի ըլլան նաեւ կառքով ջուր կրողները։

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ թերթ մը կը գրէ թէ Պոլսոյ աւստրիական դեսպանատան խորհրդական Պ. Պրաուն Դահիրէի ընդհ. հիւպատոս անուանուած է։

Պ. ՄԱՔՍԻՄՈՎ, Դահիրէի ռուսական ընդհ. հիւպատոսը մայրաքաղաքս եկաւ։

ՋԱՅՆ ՏՈՒՈՂ ԴՈՐԾԻ.—Սելանիկի մէջ, երկրորդ քարափի պողոտային վրայ եղեկտրական գործիքներու վաճառական Եուսուֆ Նահմա անուն անձը «Բիրօֆոն Նահմա» անուն գործիք մը հնարեր է։ Այդ գործիքը ոեւէ տեղ կրնայ հաստատուիլ եւ տեղւոյն բարեխառնութիւնը ընդունէն 3-4 աստիճան բարձրանալուն պէս ահռելի աղմուկ մը պիտի հանէ։ Նահմա էֆ. իր գործիքին բացատրութիւնն ու պատկերը ղրկած է Հանր. Շինութեանց նախարարութեան, եւ անոր վաճառման համար 15 տարուան մենաշնորհ կը խնդրէ։ «Բիրօֆոն Նահմա»ն պիտի ծառայէ հրդեհի մը ծագումը իմացնելու։

ԱՐԿԱԾ.—Անցեալ հինգշաբթի օրը Մէվլովա նաւահանգտին մէջ Օսմ. առագաստանաւ մը յունական նաւաձիգ չոգենաւի մը վրայ ինկեր ու ճեղքեր է զայն։ Նաւաձիգ չոգենաւը անմիջապէս ջուր առնելով ընկղմեր է։ Ապահովագրուած էր 50,000ֆր.ի։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ.—Աւստրիոյ եւ Արեւելքի միջեւ եղած առեւտրական գործառնութիւնները տագնապի մը մէջ կը գտնուին։ Այդ տագնապը առաջ կուգայ գլխաւորաբար այն չատ մեծ ծախքերէն որով կը ստիպեն գաղրեցնել առաքումը աւստրիական ճարտարուեստի արտադրութիւններուն։ Մեծ ճարտարադործները գործերու այս կացութիւնը նկատի առնելով, իրենց դժգոհութիւնը ներկայացուցեր են Վիեննայի առեւտրական նախարարութեան, որ որոշած է խնդիրը ուսումնասիրել եւ կարելի եղած չափով ատոր դարման մը խորհիլ։ Ահա այս նպատակով Կ. Պոլիս ղրկեց իր կարեւոր անդամներէն մէկը, Բրօֆ. Կրունդէլը, մասնագէտ մը, որ առեւտրական խնդիրներու եւ առեւտրական գործառնութեանց մէջ անուրանալի կարողութիւն մը ունի։ Բրօֆ. Կրունդէլ պաշտօն ստանձնած է մասրաման տեղեկագիր մը պատրաստել այն կացութեան վրայ զոր կը գրաւէ իր երկրին ճարտարարուեստը Արեւելքի մէջ։ Բրօֆ. Կրունդէլի նախաձեռնութեամբ կազմուեցաւ մասնախումբ մը որ, ինչպէս գրուեցաւ արդէն, սկսաւ իր ուսումնասիրական ճամբորդութիւնը։ Այս մասնախումբին նպատակն էր ուսումնասիրել հաղորդակցութեանց այն ճամբաները, որոնք Աւստրիան՝ արեւելեան նաւահանգիստներուն կը միացնեն։ Այս ճամբաները երկու են՝ Թրիէսթէի ճամբան եւ Դանուբի կամ Կալացի ճամբան։ Մասնախումբը տեսաւ որ այս վերջին ճամբան էր որ կրնար ամէնէն աւելի առաւելութիւններ ցուցնել աւստրիական ճարտարարուեստին, ինչու որ Թրիէսթէի նաւահանգիստը շատ հեռու է աւստրիական ճարտարարուեստի արտադրիչ մեծ կեդրոններէն։ Դանուբի նաւարկութեան ընկերութեան եւ Լոյտի չոգենաւային ընկերութեան սակագոյները ի մօտոյ քննուելով ու նորոգուելով, աւստրիական ճարտարարուեստին նպաստաւոր եղանակով բարեփոխութիւններ պիտի ներմուծուին անոնց մէջ, աւստրիական առեւտրական նախարարութեան բաղձանքին համաձայն։ Ցիշեալ նախարարութիւնը կը խորհի թէ այս կերպով Արեւելքի հետ եղած գործառնութիւնները հեշտնալ պիտի յառաջանան։ Մասնախումբին անդամները քառասունեւութը ժամ միտն մնացին մայրաքաղաքիս մէջ, ինչ որ բաւեց իրենց, Թուրքիոյ մէջ դըտնուած աւստրիական գլխաւոր հաստատութեանց մասին գաղափար մը կազմելու համար։ Մասնախումբին անդամները Քէօսթէնճէի ճամբով մայրաքաղաքս եկան եւ առջի օր վերադարձան Վիեննա՝ արեւելեան ճեպընթացով։ Հիմա Կ. Պոլսոյ մէջ կը մնայ միայն Բրօֆ. Կրունդէլ, աւստրիական առեւտրական նախարարութեան պատուիրակը, որ պիտի շարունակէ իր կառավարութեան հաղորդել զանազան տեղեկագիրներ՝ երկու երկիրներու միջեւ առեւտրական յարաբերութեանց ընթացքին վրայ, եւ պիտի աշխատի յաջողցնել ճարտարարուեստական մասնախումբին գործը։

ՀԵՌԱԳՐԱԹԵԼ. —Էրզրումի նահանգին մէջ մինչեւ Նամէրվան երկարուած հեռագրաթելին շինութիւնները աւարտած եւ թելը մինչեւ Էպկտ գիւղաքաղաքը հասած ըլլալով հեռագիրներու փոխանակութիւնը սկսեր է։ Օտար լեզուաւ հեռագիրներու փոխանակութեան սկսուեր է նոյն նահանգին Պայազիտ քաղաքին հեռագրատան մէջ։

ԴԱՒԱՌԱԿԻ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ.—Անթալիոյ Սթանոս, Միլլօ, Պուճաղ եւ ԳոպՒԸգիա գիւղախումբերը ՉՆՉուելով ամէնքէն մէկ գաւառակ պիտի կազմուի։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ կուսակալութեան կողմէ հրաման տրուեցաւ չրջականները որպէս զի տուրքերը արդարութեամբ գանձեն եւ դատական գործառնութիւնները կատարեն կանոնաւորութեամբ։

ԾՈՎԱՅԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐ Հասան Հիւսնի փաշա իր տկարութենէն բոլորովին ապաքինած ըլլալով, երէկ կայս. Պալատ գնաց ու արժանացաւ կայս. մեծարանքներու։

ՕՍՄ. ՆՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ. — Մաքսատանց հասոյթներուն երաշխաւորութեամբ կատարուած օսմ. նոր փոխառութեան 80 ֆր.է բաղկացած երկրորդ բաժնեվճարին պայմանաժամը այսօր կը լրանայ. իսկ 300ֆր.է բաղկացած վերջին բաժնեվճարին պայմանաժամը կը լրանայ 1903 եւրոպ. յունուար 14ին։ Պէտք է նկատի առնել որ, մինչեւ այդ թուականը սպասողները իւրաքանչիւր արժեթուղթի համար 12 ոսկի 72 ղրուշ պիտի վճարեն. յետաձգեալ բաժնեվճարներուն համար հարիւրին հինգ տոկոս պիտի առնուի, եւ չվճարուած բաժնեվճարի մը թուականէն ամիս մը վերջը արժեթուղթը պիտի ծախուի սակարանին մէջ ի հաշիւ ստորագրուած անձին։

ՆԻԿՏԷ գաւառին Համիտիէ գաւառակին գայմագամ Հիլմի պէյ 60 սեղը խորութեամբ հեղեղատի մը մէջ խնալով խղդուեր է։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ապրանքները բըթթի վիթէսի սակագիներուն փոխադրողէքներով փոխադրելու համար բանակցութիւններ կը կատարուին Առեւտրական նախարարութեան եւ երկաթուղիներու ընկերութեանց միջեւ։

ԿՐՕՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ.— Սելանիկի Ֆիրիչէքէօյի գիւղին յոյն ֆանակիչներէն Մարիա Մարքօ եւ Եէնիչէհրի հրեաներէն Բակուլա Ավրամ անուն կիները իսլամական կրօնքը ընդունեցին եւ կոչուեցան Ֆաթմա եւ Ֆէրտուս։

* * * Պրուսայի Էնվէր պէյ թաղէն Յովհաննէս Յարութիւնեան եւ Իսնէկէօլի Եէնիճէ գիւղէն Մարիամ Յակոբեան իսլամական կրօնքը ընդունեցին եւ կոչուեցան առաջինը Մէհմէտ իսկ երկրորդը Զիւհէրա։

ՔՈՂԵՐԱ.—Դամասկոսի մօտը Խաթէմ գիւղին մէջ 8 եւ Միւլքա գիւղին մէջ 15 օրէ ի վեր քոլերայի ո՛ եւ է դէպք չէ պատահած։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհրդոյ նախագահ Սաիտ փաշա յառաջիկայ երկուշաբթի օրը իր պաշտօնատեղին պիտի երթայ։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ նահանգներուն մէջ անգործութիւնն ու ապահովութիւնը անգամ մը եւս հաստատելու համար, ինչպէս տեսնուեցաւ անցեալ օրուան պաշտօնական զեկուցումէն, զանազան նոր հրահանգներ տրուած եւ Բ. Դրան մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է որ պիտի զբաղի այդ հրահանգներու գործադրութեան չուրջ տեղի ունեցած խնդիրներով։ Եւրոպական թերթերու Պոլսոյ թղթակիցները,—կ'ըսէ Մալիւմաթ,—կայս. այդ տնօրինութիւնը հեռագրաւ իրենց լրագիրներուն հաղորդած ըլլալով, լրագիրները այս մասին մասնաւոր յօդուածներ կը հրատարակեն եւ կ'ըսեն թէ կազմուած յանձնաժողովը մեծ օգուտներ պիտի ունենայ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՑՍՕՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 4 դեկտ. – Երեսփոխանական ժողովը այսօր սկսաւ չաքարի նոր օրէնքին վիճաբանութեան. առաջին յօդուածը ընդունուեցաւ։ Վիճաբանութիւնը վաղը պիտի շարունակուի։

ՊԵՐԼԻՆ.— Խորհրդարանի այսօրուան նիստը կը յատկանշուի ազմկայոյզ եւ գայթակղալիր տեսարաններով։ Հանրավարական երեսփոխան Սինկրը ժողովասրահէն վտարուեցաւ։

ՄԱՏՐԻՏ.—Քաղաքական կացութիւնը կը շարունակէ մնալ չատ մըթին։ Մամուլը յարձակում կ'ընէ Սագասդայի վրայ, Քանալէաս երեսփոխանը ջերմապէս դէմ կը խօսի Սագասդայի որ արդի տագնապը յառաջ բերողն է, աջակողմեան կղերականներուն չատ հակելով։ Թագաւորը ցարդ որ եւ է վերջնական որոշում չէ տուած։

ՄԱՏՐԻՏ. —Թերթերը հեռագիր մը կը հրատարակեն Թանճէրէն, հաղորդող թէ Էմիրին զօրագունդերը, զբաղուար ճակատամարտ մը վերջ յաղթած են Զէմէորի ապստամբներուն։ Էմիրին կողմէ ալ զգալի կորուստներ տեղի ունեցած են։

ՍԼԱՎԸՆԻՑ. — Վիլհէլմ կայսրը Կոսս-Շդրէլիցի մէջ ձախ աչքի թեթեւ բորբոքում մը ունենալով, որսի գացողներուն չմասնակցեցաւ։ Վաղը Բոցատ կը մեկնի։

ԱԹԷՆՔ. — Տէլիեանիս այսօր երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Յունաստանի թագաւորին հետ։ Տէլիեանիսի՝ պալատէն դուրս ելլելուն ժողովրդեան ահագին բազմութիւն մը համակրական բուռն ցոյցերով ընդունեց ապագայ նախարարապետը։ Ընտրելի հաւանական նախարարներն են զօրավար Սմոլէնսքի, Սքուֆիս, զօրավար Մավրոմիքալիս։

ԲԱՐԻԶ.— Երեսփոխանական ժողովը վիճաբանեցաւ չաքարի նոր օրէնքին վրայ։ Լաֆէր փոփոխութիւն մը առաջարկեց, չաքարի վրայ տուրքը 40ֆր. որոշելու համար։ Առաջարկութիւնը մերժուեցաւ։ Խորհրդարանը յետոյ ընդունեց օրինագծին առաջին յօդուածը, որ չաքարի տուրքը 25ֆր. կ'որոշէ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Տասը միլիոն անգլիական ոսկի դրամագլուխով անգլիական Սէնտիքա մը կազմուած է, Մեքսիկայի բամպակի գլխաւոր մանարաններէն համակցութիւն մը կազմելու համար։

ԱԹԷՆՔ.— Թագաւորը պաշտօն յանձնեց Տէլիեանիսի, նոր դահլիճը կազմելու։ Ժողովուրդը ջերմապէս ընդունեց Տէլիեանիսը, Թագաւորական պալատէն մեկնած պահուն։

ՊԵՐԼԻՆ.—Ռայխսթակին մէջ հանրավարական երեսփոխանները, երէկուան պէս այսօր ալ չարունակեցին նիստը խանգարել։ Դեր-Ատենապետ Շդոլպէրկ անընդունելի առաջարկ մը ներկայացուցած ըլլալով հանրավարականները մեծ աղմուկ հանեցին եւ խօսք ուզեցին։ Հանրավարական Սինկրը յառաջացաւ դէպի այն սանդուղը, որ ատենապետի բեմը կ'առաջնորդէ, եւ հոն կեցաւ առանց բնաւ ուշադրութեան առնելու չատերու ձայները, որոնք զինքը ի կարգ կը հրաւիրէին։ Սինկրը չուզելով քաշուիլ, վերջապէս վտարուեցաւ սրահէն։ Հանրավարականները կրկնապատկեցին իրենց աղմուկները։ Վիճաբանութեանց վերսկսելուն, Սինկրը նորէն իր տեղը կը գտնուէր։ Նիստին արգելք եղող աղմուկները կը շարունակուէին, որոնց պատճառաւ նիստը փակուեցաւ կէս գիշերէն կէս ժամ առաջ։

ԴԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 4 դեկտ.—Երեսփ. ժողովը քուէարկեց կառավարութեան ներկայացուցած կրթական օրինագիծը։

ԼՈՆՏՈՆ.—Խորհրդարանի անդամները գումարում մը ընելով, որոշեցին պահանջել որ Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ միջեւ եղած վէճերու կարգադրութեան համար յանձնաժողով մը կազմուի։

ՕՍՄ. ԹՈՒՂԹԵՐԸ ՆՈՐԷՆ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՆԱՆ

Այսօր դարձեալ բարձրացած են Օսմ. արժեթուղթերուն եւ Ֆռանս. Ռանդին Սակերը։ Երէկ, պահ մը Ղալաթիոյ Սակարանին մէջ կը կարծուէր թէ գինելը անկում պիտի կրեն, բայց հակառակը եղաւ. թէեւ երէկ քոնսոլիտը քիչ մը ինկաւ, բայց իրիկուան դէմ բարձրանալով եւ Բարիզի Սակարանի փակման հեռագիրն ա՛լ աւելի բարձր ըլլալով Ղալաթիոյ Սակարանին գոցուելէն վերջ, մինչեւ 30 ղրշ. 21 փարա եղաւ Օսմ. քոնսոլիտը եւ 117ուկէս ֆրանք երկարթուղին։

ՄԻ՛ ԿԱՐԴԱՔ

Զեւաւոր ու գիմացկուն հովանոցներ եւ հովանոցներու հինցած կերպասները փոխելու համար թէ զուտ մետաքսէ եւ թէ բրդախառն մետաքսէ, ստկուներ գործուած, կերպասներ կը գտնուին, Ղալաթիա, Կամուրջին դէմի երկու անկիւնները, հանրածանօթ հովանոցավաճառ Մինրդատ Հայկազնի քով։

Գիները . . . օվ գիտէ. անգամ մը փորձեցէք։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ, 21 Նոյ.		
Օսմ.Քոն. Սէռի Դ. Օ.Ո.	30	15
Ամէնէն բարձր գին »	30	15
» վար գին »	30	07
Բուամէլի երկաթղ. ֆր.	117	12
Ամէնէն բարձր գին »	117	12
» վար գին »	116	50
Թրանսվալ »	136	—
—		
8 օրուան Քոնսոլիտ	320	—
8 » Երկաթուղի	1	50
ԲԱՅՈՒՄ, 22 Նոյ.		
Օսմ. Քոն.Սէռի Դ, Օ.Ո.	30	21
» » ժամ 5ին «	30	21
Բուամ. երկաթուղի ֆր.	117	50
» » » ժամ 5ին »	117	50
—		
Թրանսվալ Թիւրք Ռէնթի	15	25
Միկսրէթ, Սէռի A	—	—
» » B	—	—
Պանգ տը Մէթթէլին	8	50
Ագախոն տէ Թրամուէյ	5	52
Ժուիսանս	1	32
Սոսիէթէ տ'Ասխրանս	3	82
Սոս. Օթ. տը Ֆիլ է տէ Ֆ	19	—
Ագպոսի Գոմմէրսիալ	1	40
Թոպաչօ Գորբորէլլն	0	09
Ռէթրոսբրիզ Փէնէրալ	0	7
Ռնատօլու Երկաթ. Ագա.	11	42
» » Սէռի A	520	—
» » » B	515	—
Պանգ տը Սալոնիք Ագա.	164	—
5% Հէլլէնիք 1881	214	—
Պանգ Նատիոն. Ցուն.	418	—
Լոթրիւմ	73	—
Թրանսվալ	132	—
Պոլսոյ Գրատֆի Ընկ.	492	—
Տէրքօզի Ջրի Ընկ.	259	—
Թրամվէյյի Ընկ.	487	—
Գրէտի Ֆոնսիէ Էժիբ.	264	50
—		
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ		
Լոնտոն 3 ամիս	108	1/8
» » » չէք	109	12
Բարիզ » »	23	17
» » » չէք	23	—
Պերլին անառակս չէք	18	74
Ֆուրան Աւստրիական	21	81
—		
ԴՐԱՄՆ. ԸՆԹԱՑՔԸ		
Անգլ. Ոսկի	110	02
20 Ֆրանգնոց	87	25
20 մարքնոց	107	10
Ռօլ Էմբերիալ	90	10
Բրիտիշ	51	09
Մէճիտիէ արծաթ	108	—
Մէճիտիէ քառորդ	106	25
Մէճիտիէ մանրուք	103	15
Պէշլիք	103	—
Մէճիտիէ	104	—
Բուլգարի արծաթ	68	20
Շիլին	109	10
Ֆր. արծթ. Ֆրնս.	87	—
» » բուռնկն.	86	—
» » իտալկն.	83	—
Ոսկեշնա	09	—
Բուլգարի թղթադրամ	8	60
Ֆլորին »	9	07
Մարք »	107	20
Տրաքմի »	37	10
Անգլ. ոսկի »	109	30
Ֆրանս. » »	87	25
Բուռնկն. » »	87	—
Պուլկ. » »	86	30
Իտալ. » »	55	20

Գ. ԳԱԼԲՐԻԷԼԵԱՆ
ԱՍԱՖԵՆՈՍԻ

Բերան, Մեծ-Փողոց, կողքում ծիրանի դրպանի դիմ. գին 200
Գր. Եր. Ճշ. գիրք առաջ. 11½, Գ.Դ.Ա.Գ. գիրք 6ԿՆ 11½, Գիրանի գիրք ժամացույցներ։

ՀԱՅԿԱՐԱՆ
ՍԱՐԳԻՍ ԹԱՇՃԱՐԱՆ
ԼԱՎՔԵՐԻ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԻ ԵՎ ԼԱՎԱՐԱՆՆԵՐԻ
Կամ առանձնակ չինելիներ իրենց կամ սերունդ նշուցք
Կամ կատարյալ հարատևությամբ ամեն տեսակ ապատանելիներ
Գուարտարանելիներ չինելիներ գանձարարելիներ
Գաղտաստանելիներ ու հարկի ստանելիներ գատառնելու մը եղած գործեր
Սկզբունքներ
Հայրենասիրական գրքերի պարանոցներ
Գնորդաց, Մանուկաց հատուածներ, գին 42

Լ. ՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆ
Ֆ. ՓՕՂՂԻՖ
360, Բերա, Մեծ-Փողց, 360
Սիրելի կամաքարանոցի նեռ դիմ առ դիմ
Ամենայն կամաքարանոցներ եւ նոյնպես գրքերի գրքերի մը պատրաստուն
Ամենն տեսակ եւ ամենն մեծարանոցներ
Լուսանկարներ
Պրակտիկ ուսանողներ
Բարձրագոյն գրքերի եւ գեղեցիկ (ալիքանկարներ) նկարներ եւ գեղեցիկ
Փոխարինելի գրքերի գրքերի

ՄՕՐԻՍ ՖԱՐԱՃԻ
Թղթակցարանի ամեն լեզուներ
******
ԱՅՍԱՆԱՐՈՒՄԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐՔ
Դարձեալ Մեր Բնակարանի Ներքեւի Հարկերում
Մեր Բնակարանի Ներքեւի Հարկերում
Ամենայն Ազգերի Գրքերի Գրքերի
Ամենայն Ազգերի Գրքերի
Ամենայն Ազգերի Գրքերի
Ամենայն Ազգ